49՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2087 Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1 — 14 ԱՊՐԻԼ 1908

1 ՆԻՍԱՆ 1324 — 13 ՐԵՊԻՒԼ ԷՎՎԵԼ 1326

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grande Rue de la Sublime Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԵՂԻ ՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
98, Գալաթա Ալի Քարատեփ, 98
Անգործադրելիս ուղղուած գրութիւններ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱԴԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنجه یومی و سیاسی غزیته در
صاحب امتیازی : اوهانس قزبه
اداره‌خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۲۸

ԳԱԼԱՏԱՅԻ ԳՐԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ԳԻՆԸ

	Տարեկան	Կիսամեայ
Հոլով համար	80 գր.	50 գր.
Դրատուներու համար	108 »	60 »
Յասատարներու համար	25 ֆր.	14 ֆր.

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎՃԱՐՈՒՆՔՆԵՐ
Մէկ անգամի ֆիլանը՝ տող 5 գրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար՝ մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

10 ՓԱՐԱ

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

ԱՐԴԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒՆ ԳՈՐԾԻ ԱՍՊԱՐԷԶԻՆ ՎՐԱՅ

ՄԱՆԶԷՆՈՒ, 6 Ապրիլ 908

Աշխի եղիտասարդները ինչո՞ւ չեն լաքեր գործի սապարէզին մէջ։ Ահա հարցը։ Պաշտօնեաները իրենց բաթրօնները կը վերագրեն յանց մեքը և միւս կողմէ պաշտօնեաներն ալ կը դատապարտուին թէ իրենց հաշիւը չեն գիտեր, ժոլի են, ցոփակաց են և այլն։

Ես սակայն չպիտի դատապարտեմ միայն բաթրօնները. այլ պատմենամ նաև թե յանախ ծնողները, վարժարանները և երբեմն ալ հրապարակագիրները որոնք չեն սորվեցուներ կամ բարկացնել չեն ուզեր թէ ինչ կերպով պէտք է պարտաւոր ըլլան կոյս դրամ մարդը որ իր նախորդներուն պէս ինք ալ ինքնուրոյն գործ մը ունենայ։

Ինչո՞ւ։ Անշուշտ ապերախտ պիտի ըլլանք երբ ուրանանք այն ամէն բարիքները զորս անոնք ունին խնայեր մեր յանդամին, ուսման ու հոգածութեան, անկելու համար իրենց պարտէզին մէջ այն պտղատու ծառը որուն արգիւնքը վայելին իրենց ծերութեան մէջ։ Բայց այս ամէն ջանքերուն մէջ միայն մէկ թերի կէտն է որ կը խեղաթիւրէ մեզ, ինչպէս նշանաւոր ճարտարագէտի մը փառաւոր շէնքին մէջ պալ դրուած անկիւնաքարը կը խախտէ շէնքը և երբեմն նոյն իսկ քակել կը տիպտիպ, որպէս զի ապագային աւելի մեծ վտանգ մը չսպառնայ շէնքին։ Ահ, եթէ մարդուն ալ կարելի ըլլար քակտելով (չհասկնաք մարմնակն) նորոգուիլ, շատ մը թերաւորութիւններ անյայտացած պիտի ըլլային և մեծամեծ բարիքներ գործուած։ Այս հոգեբանական կէտը չկարծուի թէ դրամն է, այլ ընտրութիւնը. հետեւեալ պզտիկ նախադասութեան մէջ կը կայանայ հարցը.—Իւրաքանչիւր ծնողներ իրենց զաւակներուն վարժարան յանձնած ատենէն մտածեն անոր ապագային վրայ, կարող ըլլան ծրագիր մը պատրաստել տղուն ապագայ կոչման և ընդդրկելիք ասպարէզին համար, իրենց միջավայրին և կարողութեան չափով որպէս զի կեանքի անսիրտ նոր սկսնակը դարոյի սեմին դուրս անմիջապէս փարի իրեն որոշուած ճամբուն, կարենայ անձնավստահ և առանձին գործով մը օրապահիկը հարել իր և իր ընտանիքին, մէկ խօսքով վաճառականք վաճառականութեան, արհեստաւորը արհեստին, և այսպէս ամէնքը իրենց մասնաւոր ձիրքերուն և կանխաւ ընտրած կոչումին մէջ պէտք է ընթանայ ուղղակի։

Այս կարծիքը չտեսնուն հակառակ պիտի դայ պատճառաբանելով թէ «կարիկ է կանխաւ տղու մը ճակատագիրը որոշել, քանի որ մութ է մեզ ապագան կամ բաղդը։ համակարծիք պիտի ըլլայի այս գաղափարին, եթէ շատ ցանցառ Քիւ մը չկազմէին (հաշիւին 5—10) սոսկ բաղդի բերումով ոմանց յաջողիլը կամ ոմանց անկումը։ Վերը չեշտուած ճամբան ամէնէն մօտն է. պէտք չէ ապաքը չլացընել և մեծամօտ վաճառականներու մթերքներով և հարուստ գործով զբաղեցուցուով (պաշտօնեայ) որոնցմէ ձեռնհասներն տուն կը դառնան անձնք, և շուտէն աւելի ազնուական ՀԱՅԱՆՔ առաջ կուգան։ Զոր օրինակ, տարիներով արդեն մեծ գործերու մէջ վարժուելով ոչ պզտիկ գործերը կը տեսնէ և ոչ ալ վրայ տուած իր եսը, ինքնութիւնը կը ճանչնայ Դիտէք ինչ բան է բաթրոնին ծառայելը, մէկ խօսքով զինքը մոռցնել և իր եռանդին որդը ստակ բերել է։ Մնացեալը ձեզի կը ձգեմ ենթադրելու։

Ծնողքներ ալ կան որոնք առանց տարակուսելու կ'ըսեն. «այսինքը առաւտրական պաշտօնէութենէ (ուշխատութենէ) առաջ կեցած է կամ այն ինչը հարստացած է»։ Ցաւենք որ անոնք ալ փոքրագոյն մասը մը կը կազմեն։ Մատնելու է թէ տարիներ առաջ պաշտօնեան էր որ կը պակսէր. մինչդեռ հիմա իրական բաթրօնները (չօրպանի) կը պակսին։ Այն ատենուան աշկերտները մէկ փոքր մասն էր որ մեծ փափաք ունէր, մինչ հիմա մեծամասնութիւնը, որով կրնայ երեւակայուիլ թէ այսքան ներկայ համեստութեան մէջ օրքան շատացած են բարոյանկէս ու նիւթապէս տոմժոյներ. հետզհետէ նոր բանտներու լեգէոնները աւելնալով թէ՛ հիները արժէքնին կը կորսնցնեն և թէ նորերը՝ վարձքը։ Այս մասին որքան ալ երկայն գրութիւններ ըլլան կ'արժեն, քանի որ մեր առօրեայ հացի խնդիրն է։

Գանք վարժարանին և ուսուցիչին։ Շատ մը հայերու գանձատէն յանախլած ենք մէ քիչ թէ շատ ուսում առած ու զարգացած երիտասարդներէն ոչ մէկը հնազանդ կը գտնուի համակերպելու իրենց խրատներուն կամ որոշած գործին և ասոր պատճառը վարժարանէն ստացած կրթութեան կը վերագրեն։ Ըսածնուն մէջ ճշմարտութիւն կայ, որովհետև ես ալ հանդիպած եմ այդպէս շատերուն։ Վարժապետները ՀԵՐՄԱՊԷՏ կ'աշխատին սորվեցնելու գիտութիւն, ուսում, լեզու, ամէն շաթու պահա չեն ըներ տանենախօսութիւններ և վերջապէս ամէն ինչ կ'ընեն լաւ մարդիկ պատրաստելու ի պատիւ իրենց և ի պարծանս վարժարանին։ Բայց չեն սորվեցներ թէ վարժարանէն դուրս ինչ կայ, և հացը ինչպէս կը շահին ծնողք։ մէկ խօսքով դրամ շահելու ճամբան ո՞րն է։ Արդեօք կարելի չէ՞ որ այդքան գիտութեանց մէջ և առանց զոհուած ժամերէն ալ գէթ մէկ երկու ժամ ալ գործի ասպարէզին վրայ խօսին ու խրատեն, օրինակներ ցուցնելով կեանքի ամէն խաւերէն. մանաւանդ ներշնչեն կորովի և տոկունութեան ոգին դիմադրաբերելու առաւտրական պայքարներուն։ պատրաստուիլներն մարդիկ որոնք հացը ճարեն առանց քաղաքավար փորկուիլեան (առեւտր. պաշտօնեայ ըլլալու.)։ գործի եռանդ պէտք է ունենան իրենց վիճակին ու դիրքին յարմար, լաւ է իսկ հնակարկատ կամ նպարավաճառ ըլլալ քան օջն ի բուն մեծ աղաներու, ջոջերու ապրանքներու փոշին առնել, անոնց սուրճ ապսպրել և իրիկունը չիք ճէնթիլմէնի պէս տուն դառնալ անկուտ։ եթէ լաւ կերպով նկարագրուին այդ չիք ու փայլուն կարծուածներուն ներքին կեանքը և անոնց քաշած տառապանքները, տարտղնումները, փսատեմ որ էրբ ազու մը մարքին մէջ փոքր հապակին դրոշմուին այս պարագաները, այն ատեն չպիտի դժգոհէ իր ծնողքին ցուցուցած ճամբէն ընտանեաց ոգեկոչ զի ինքն ալ գէթ իր հոր չափ կարող ըլլայ հացը ճարելու և ոչ թէ ներկայի չատերուն պէս յաւակնոտ ու եռաբէր միշտ ի՞նչերէն սատանելով գեանի հացը չտեղնին։ ոգին մէջ է ոչ ուր ժամանակ։ թերանալաց անօթի թաչուններուն նման։ Վարժապետները ուրեմն պատասխանատու են հանդէպ իրենց խղճին և մարդկային դատարարակութեան։ Ինչպէս Ս. Գրքով հոգեւոր ուղին կը ցուցուի արգարանալու, նոյնպէս բարոյախօսութեամբ ի վեր հանելու են այս ճշմարտութիւնը որպէսզի կարող ըլլանք ազգային գործին հացով մնանիլ։ Ինչպէս ըսուած է. «առողջ մարմնոյն մէջ առողջ միտք։» և այս միտքն ու կամքն է որ պիտի զօրացուին դատարակութեամբ, ապագային «մենք մարդ չեղանք»ներու թիւը պիտի պակսի։

Բաթրօնը չնեղացրենք։ Պզտիկ հարցում մը. ո՞վ չսիրեր շատ նիւթապէս կամ բարոյապէս. միթէ ամբողջ աշխարհ մրցման մէջ չէ՞, և ով որ աւելի քիչով կ'ընէ ան չէ՞ յաջողողը. իրաւ է թէ գովելի և յառաջադէմ ձեռնարկ մըն է մրցումը և այս մրցման կը պարտինք մեր ներկայի լաւ ապրելակերպը ու մեր առօրեայ վայելած բարիքները։ Բաղաքակրթեալ երկիրներու մէջ շատ աւելի մրցողներ կան և օր ըստ օրէ աւելի յառաջանալու վրայ են։ Մեզմէ մէկը երբ տուն մը չինելու դիտաւորութիւն ունենայ չի՞ կտրեր արդեօք մէկէ աւելի ճարտարապետներ և իր գծած յատակագծին պէս տունը լաւ և աւելի ոճան չինողին չի՞ յանձնէր, (հոգ չէ թէ ոճանը աւելի սուղի նստի ետքը իրեն)։ Եւ զարմանալին այն է որ ոչ մէկ բաթրօն պարտաւորուած է իր գործը մրցման դնելու, քանի որ ըստ սահ է թէ փայլուն վկայականներով ընթացաւարտ եղող երիտասարդները տասնեակներով ափ պիտի առնեն վաղը վաճառատան դուռը։

Ամենի բարեկամներս, մենք մեր ձեռքով կը կործանենք մեր տունը։ վարժարանի սեմէն դուրս չելած որոշած ենք չիք հագուելու համար վաճառականին կամ սեղանաւորին պատուաւոր գործին թեկնածու ըլլալու առանց աշխատութեան, հոգ չէ թէ ապագային անօթի պիտի մնանք. և ինչո՞ւ շարթոնը առիթէն օգուտ չքաղէ իր քսան կամ տասը տարուան պաշտօնական գոռոզանալով խուզտ ձայնով մը, «եղդ ծանր նստէ եթէ ոչ դուն գիտես, քենէ աւելի ամանը և բանգէաթ պատրաստ է»։ և ինչո՞ւ այդ բանվէտներէն ալ աւելի աղէկը ուամանը չինտուէ։ Եւ ցաւալի է ըսել որ տարուէ տարի աւելնալու վրայէ պաշտօնեայ ըլլալու փափաքը։ չեմ գիտեր որտե՞ւ վերագրենք այս սխալը։ Այն անդրանիկի սխալը երբ գործանենք, դժգոհութիւնը փախանակ պակսեցնելու ապեղուցած պիտի ըլլանք։

Այս օրերս անգլայս հրապարակին վարձապանները միոյն սենեակ՝ գայլ գործով. պզտիկ տասուներեք վերջ յարեց ինձի.

—Կ'արդանատիմ ես նորատաս զարգացեալ տեղուած երիտասարդներուն։ Օրինակով բացատրեմ։ Պօլիս գացած միջոցիս փը վաճառատան մէջ գտնուած չիք պարզի մը ամսականը հարցուցի իր լաթրոնին, միանոյն ատեն ո՞րչափ զարգացեալ ըլլալը։ Բաթրօնը պատասխանեց թէ Պէրպէրեան վարժարանի յաջող տաներէն է հմուտ ֆրանսերէնի, օսմաներէնի, անշուշտ հայերէնի ալ և քիչ մըն ալ անգղիերէնի. այսքան գիտութիւն հաւելով շատ ուրախ եղայ և այս ապացուցութիւններով մէկտեղ ան շարաթական կ'ստանար 30 գրշ.։ Ամբոյնալով մէկ ճամ դարձայ ու ըսի «մեզ ուսման ու գիտութեան որ այսքան խանարեցուցած է զինքը 30 գրշ. ռօճիկի» միանոյն ատեն չմոռնալով աւելցնել թէ ես ալ իր հոր խաթեր հաւատար էր, որովհետև տասնեակներ չկին պակսեր, որ աւելի քիչով կ'աշխատէին։

Այս օրինակը զիս չզարմացուց, որովհետև ամենուս ծանօթ է. միայն ցաւալին սա է որ թէ՛ բարձրագոյն և թէ թաղային վարժարանէ չրջանաւարտից մեծամասնութիւնը կը բաղձան այդ ռոճիկին տիրանալ մեծ բաթրօնի մը քով. այլեւ կրնաք հետեւցնել թէ ինչո՞ւ բաթրօնները մեղադրենք. շատ անգամներ լսած եմ հայ անխիղճ չորպաճիներէ թէ հիները միշտ պէտք է փոխել որովհետև տարիներու ընթացքին մէջ նոյն թաչակէն շատ պակասով թէ՛ ուսումնական թէ լեզուագէտ ու առողջ միտքի տէր երիտասարդներ չեն պակսիր, մանաւանդ որ հիները հին ապրանքի պէս թափոն կը մնան։

Բացառութիւն կը կազմեն ազնիւ բաթրօններ որոնք նկատի կ'առնեն իրենց աշխատաւորներուն երկար տարիներու ընթացքը և օր ըստ օրէ փոքրիկ յաւելումներ ալ զանց չեն ըներ։ Վերջապէս որչափ ալ գրեմ շատ սակաւ պիտի ըլլայ նկարագրելու այն կացութիւնը ուր կը գտնուին, նաև այս անհաստատ գործը չէ՞ որ պակսեցուցած է ընկերական աճումը և ամուսնութիւնները. չմոռնանք խորերը որովհետև կը կորսնցնենք մեր թելը։

Այսօր պարծանքը կ'ըսենք թէ լաւ և փարձառու հրապարակագիրներ չեն պակսիր մեր մէջ։ Եթէ այս խնդիրը ծնծուի շատ մը կարող գրիչներէ, կը յուսամ թէ իր մեծ օգտակարութիւնը կուտենայ։

Եթէ ամէն կողմերէ ձեռք ձեռքի տուած աշխատուի, կը յուսանք թէ՝ տարուէ տարի պիտի փոխուի այս չերջանը (առեւտր. պաշտօնեայ ըլլալու փափաքը) որ հաւասարապէս խոչընդոտ է ճարուստին, մրջի ին ու աղքատին պուն սրան մէջ։ Այս բարեփոխումը, այսինքն այս կարծիքը, եթէ բաժնուի հաւասարապէս երիտասարդ բարեկամներուս մէջ, այն ատեն ամէն գործի հետեւող՝ չափաւոր պիտի ըլլայ և պիտի կրնանք ամէնքս ալ մեր օրուան հացը ճարել և ոչ թէ իրարու աչք անկելով իրարու հացին պատճառ ըլլանք։ Կրնանք հետեւցնել պակէ առաջ գալիք բարիքները, որոնց թուումը չէ կարելի միառ մի ընել։ Օրինակ՝ ընտանեկան երջանկութիւնը, ամուսնացողներուն ստուար թաղմութիւնը, և.ն. և.ն., որ ներկային մեծ անկումներն են։ Այն ատեն պիտի հանինք այն նախորդ տարիներուն երբ պաշտօնեաները կը փընտրուէին։ Խօսիլ, խրատել, գրել ու հրատարակել կը վերջանայ մէկ բանով — գործադրելով։

ՆՈՐԱՑՐ Գ.

ՁՈՒԱՐԹ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ

ԲԱՐԻԶՅԻՒ ՄԸ ԽՕՍՔԵՐԸ

Ռօշէթի քրանը միտքս կը բերէ հին պատմութիւն մը, բաւական սիրուն։ Եթէ իրաւ չէ, շիտակը կ'արժէ որ իրաւ ըլլայ։

Այն առաւ-փախաւներուն մէջ, որոնք փայլած են Ռօշէթէ առաջ, ամէնէն հանճարեղը եղաւ, առանց այլեւայլի, Մասէ-Պէրնօ, որ իր Գասէ փողոցի գրասենեակին մէջ Լեւոն ժ. Պապին լուսանկարը կախած էր Պապին ձեռագիր օրհնութիւնովը։

Մասէ-Պէրնօ խորհելով որ ամէնէն պարզ հնարքները ամէնէն աւելի կը յաջողին։ Մէրի Ռէյնօյի նման չյայտարարեց թէ իր յանախորդները պիտի հարստացնէր հետեւելով շանդիտութեան մեծ հոսանքներուն, չզարմացաւ Լիրքէրի և Ռօշէթինման առեւտր. ընկերութիւններ կազմելով և արժէթուղթեր հրապարակ հանելով, այլ պարզապէս հանրութեան ըսաւ. «ձեր դրամը ինձի բերէք և ես 5 % ամսական տոկոս պիտի վճարեմ։»

Ինչպէս կը յաջողէր այդպիսի ծանր տոկոսներ վճարելու։ ասիկա իր գաղտնիքն էր, իր գործելու եղանակը ժէկուն չէր հաղորդած։

Բնականաբար գաղտնիքը կը կայանար պարզապէս դրամագլուխին տոկոսները վճարելուն մէջ, և այսպէս երկար տարիներ շարունակեց որչափ որ կարելի եղաւ, այսինքն որչափ ատեն որ իրեն եկած դրամագլուխին քանակը աւելի էր իր վճարած տոկոսներէն։

Ցեռաց, նկատելով որ հակառակը կրնար պատահիլ կամ պիտի պատահէր, դրամարկղին մէջ դիզուած դրամը—մէկ քանի միլիոն— առաւ և անհետացաւ։

Անգամ մըն ալ չերեւցաւ։ Երկար ատեն եւրոպացիներ գիտցուեցաւ որ հեռու երկիրներ գացած էր։ ուր կնոջ անունով մը ապրած էր հանդարտ կեանք մը, ամէն կողմէ յարգուած, և իր ազնիկը ամուսնացնելով Փրանսայի գաղթականութիւններէն մէկուն ներկայացուցիչին հետ։

Ամէն դեռ ամէնէն կ'ընթանար այսպէս երբ օր մը խղճի խայթը պաշարեց Մասէ-Պէրնօն։ Մտածեց թէ իր դրամը անպարկեշտ միջոցներով վաստակած էր, այնպէս թուեցաւ իրեն որ այդ դրամը ձեռքերը կ'այրէր և որոշեց վերադարձնել այդ դրամը անոնց, որոնցմէ գողցած էր։

Նորընծայի մը խանդավառութեամբ գնաց փեսան գտաւ և անոր հաղորդեց իր որոշումը։

Միւսը ապշահար անոր երեսը նայեցաւ, անպատճառ իր անները խենթեցած ըլլալու էր, ի դուր ջանաց հասկցնել անոր թէ անշահ գաղափար մըն էր այդ դրամները եւ տալը, Մասէ Պէրնօ կը պնդէր և կը յայտարարէր թէ իր որոշումը անդառնալի էր։

Փեսան այն ատեն զայն հիւանդանոց մը դրաւ մտածելով որ կատարեալ անհաւասարակշիռ միտքի մը արդիւնքն էր այդ գաղափարը։

Եւ Մասէ-Պէրնօյի պարտատէրները անգամ մըն ալ իրենց դրամները չտեսան։

Մէկը կար, մէկը չի կար...

ԱՐՇՈՒԻՆ

—Ինչ է աղջկան մը տարիքը։

—Տղոց գանձանակի մէջ նետած դրամը, որուն որչափ ըլլալը նետողէն զատ ոչ ոք գիտէ։

×

Ցաւիտենական ճշմարտութիւնը.—

—Մարտիրոս աղա, լսեցի որ անցեալ շաբթու ամուսնացեր ես. կինդ քանի՞ տարեկան է։

—Նանուսա առեւը՝ մայրը ըսած էր որ քսանմէկ տարեկան է. երէկ իր պզտիկ եղբայրը տեսայ որ քառասունը անցուկ ծերուկ մըն էր։

—Այո՛, պատասխանեց Նովանթէլ, այս կոճակը անանկ յատկութիւն մը ունի որ տեսնողը կը կարծէ թէ ուրիշ անգամ ալ տեսած է զայն։

Հարցաքննիչը առանց պատասխանելու մտածեց պահ մը, ետքը չոր ու ցամաք ոճով մը,

—Այս կոճակը բուն իսկ գտնողը պէտք էր որ յանձնէր ինձ, ըսաւ. իր այս թերութեանը համար պատիժ ենթակայ է գտնող անձը, որովհետև այս կոճակին ձեր քով փոխուիլը կամ կորսուիլն ալ հաւանական է և սակայն ես ձեր պատուաւորութեանը վստահելով կ'ընդունիմ զայն առանց կասկածելու թէ փոխուած է, մինակ սաչափը կը զեկուցանեմ թէ դուքալ, օթեակներուն դռնապանուհին ալ պիտի հարցաքննուի այս առթիւ։

—Ես ալ ատ բանը կ'ուզէի արդէն. օթեակներու դռնապանուհին գիտցածը պիտի խօսի, նոյնպէս ալ ես ինչ բացատրութիւն որ ուզէք պատրաստ եմ տալու. սակէ զատ պիտի խնդրէի որ Պարանքօսի մարքիզուհին իմ ներկայութեանս հարցաքննէիք։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (120)

ԿԻՐՔԻՆ ՁՈՒՆԵՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Գ.

ՄՎ Է ՈՒՐԵՄՆ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆԸ

Նովանթէլ որ նաւապետին տան մէջ տեղի ունեցած տխուր դէպքէն տեղեկութիւն չունէր դեռ, խելոց Պէռթ Լիսթրալի վերջին անձնազոհութիւնն ու քրոջը ապօրէն գաւակին իբր մայր ներկայանալը լսելով տիկ. Շամպրիէ,

— Կասթօն մեծապէս կը մեղանչէ այդ անմեղ աղջկան հանդէպ, անոր նկատմամբ ամենաթեթեւ կասկած մը իսկ տածելով, ըսաւ. անմեղութիւնը բացայայտ է Պէռթի, մայր ըլլալու կացութեան մէջ գտնուող աղջիկ մը ինչպէս կրնար ընաւ փոփոխութիւն չմտցնել իր վարքին մէջ ու շարունակել աղջիկութեան ընթացքը. օրիորդ Պէռթ ո՛և է անհանգստութեան նշան չէր ցոյց տուած այս վերջին ամիսներուն, ու ամէն շաթու սովորաբար կ'երդէր իր յաճախած սալոնները մէջ. Պէռթի բանտերուն հաւատալու համար Քրօզօնի չափ միամիտ պէտք է ըլլայ և Կասթօնը շատ սրամիտ կը նկատեմ ես։

—Դուք մինչեւ հիմա մէկը սիրած էք, հարցուց տիկ. Շամպրի։

—Ամուսնանալու չափ սիրով չեմ սիրած ո՛և է մէկը։

—Ուրեմն իրաւունք ունիք այդպէս մտածելու, եթէ դուք ալ Կասթօնի նման ճշմարիտ սիրով մը սիրէիք պիտի նախանձէիք ու կասկածէիք, որովհետև սիրոյ յայտարար նշանը նախանձն է։ Օր. Լիսթրալ դեռ կը շարունակէ իր անձնազոհութիւնը և կը պնդէ թէ այլ ևս չկրնար ամուսնանալ Կասթօնի հետ և թէ հարցաքննիչին առջեւ ալ պիտի խոստովանի թէ ինքն է տղեկին բուն մայրը։

—Ցաւալի՛ վիճակ. բայց ես կը յուսամ մխիթարել Կասթօնը ու այս դժուարութիւնները մասամբ հարթել։

—Մեծ բարիք մը ըրած պիտի սեպուիք, պատասխանեց տիկ. Շամպրի։

Նովանթէլ մեկնեցաւ օթեակէն ու հաղիւ մէկ քանի քայլ առած՝ դէմն ելաւ հարցաքննիչ Ռօժէ և երկուքը մէկէն թատերասրահէն ելլելով սալոն գացին ու առանձին անկիւն մը քաշուելով սկսան տեսակցիլ։ Հարցաքննիչը չնորհակալութիւն յայտնեց Նովանթէլի Կասթօնի նշանածը ազատելու գործին մէջ անոր ցոյց տուած անձնուիրութեանը համար և յայտարարեց թէ խնդիրը չպիտէն աւելի կնճռոտած է և թէ Պէռթ Լիսթրալի անմեղութիւնը եթէ հաստատուի իսկ, քանի որ Օքէրայի պարահանդէսը գացած է այն գիշեր, Կասթօնի սանկ խորհրդաւոր գաղտնիքներ ունեցող աղջկան մը հետ ամուսնանալը աղէկ ապագայ մը չի խոստանար։

Հարցաքննիչը ետքը լուրջ դէմք մը առնելով,

—Ես ուրիշ անձի մը համար տեսակցիլ կ'ուզէի ձեզի հետ։

—Այո՛, ես ալ ուրիշ անձի մը վրայ խօսիլ կ'ուզեմ, պատասխանեց Նովանթէլ։

—Եղբօրորդիս Կասթօն չատ մը տարօրինակ բաներ պատմեց ինձ. որպէս թէ Ժիւլիսի օթեակը մտնող երկրորդ կին մըն ալ կայ եղեր և բուն իսկ ոճրագործը դտնելու համար դուք զայն կը հետապնդէք եղեր, այն կինն ալ բարիզի բարձր դասին կը պատկանի եղեր. ես թէեւ մեծ կարեւորութիւն չտուի այս խօսքերուն, բայց երբ ապացոյցի մը գոյութիւնը մատնանշեց շուարած մնացի, իբր թէ Ժիւլիսի օթեակին դռնապանուհին թեւի ոսկի կոճակ մը գտած է եղեր և զայն ձեզի յանձնած։

—Այո՛, ճիշդ է։

Հարցաքննիչը իսկոյն փոխեց դէմքը ու չոր երեւոյթով մը յօնքերը պռոտեցուցուցու

ԱՅԳԵԿՈՒԹՔ ԱՅԳԵԿՈՒԹՔ

Ի՞նչ է այգեկութքը։

Այս հարցումն էր որ կ'ուղղուէր մեզ ամէն կողմէ. որուն մամուլի տակ ըլլալը ծանուցած էին թերթերը։ Մենք այն ատեն լուռ մնացինք չկանխելու համար հրապոյրը Այգեկութքին, սպասելով որ ամբողջանայ անոր տպագրութիւնը։

Հիմա այլ եւս մեզի մի՛ հարցնէք, ո՛վ գրասէր ընթերցողներ ու ընթերցողուհիներ. Այգեկութքը այսօրուընէ սկսեալ ելած է հրապարակ և հակառակ իր համեղ բովանդակութեան ու մաքուր տպագրութեան կը ծախուի միմիայն ՀԻՆԳ ղրուշի ոչինչ գինով մը։ Գնեցէք անկէ հատ մը ու պիտի խոստովանիք որ ամէն կերթ ճաշակի ու փափուկ զգացողութեան տէր անհատի բանաստեղծութիւնն է ան, ընդելուզուած, սրամիտ բառախաղերով, նուրբ երգիծանքներով, մտացի զուարճալիքներով ու խոր զգացումներով։

Մեր սիրուած բանաստեղծը ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՓԱՆՈՍԵԱՆ (Այփասլան) իր քառորդ դարու աշխատութեամբ զարգացուցած գրչի այգիին այգեկութքը կատարած և իր բազմաստեղ ու բուզմերանգ բանաստեղծութիւններուն ամէնէն հունուածներն ու թանկագիները զետեղած է հոն, զոր հատորի մը մէջ ամփոփել ու հանրութեան ներկայացնելու հաճոյքը կ'ունենայ այսօր Մանզումէ. վստահ ըլլալով որ ինչպէս իր միւս գրական ձեռնարկները՝ Այգեկութքի հրատարակութիւնն ալ լիուլի կը գնահատուի ընթերցող հասարակութեան կողմէ։

Զենք ուզեր երկարօրէն խօսիլ ԱՅԳԵԿՈՒԹՔԻՆ արժէքին վրայ, քանի որ այսօր դպրոցական տղոցմէ սկսեալ մինչեւ քիչ շատ գրել կարդալ գիտցող ծերուկը գիտէ Փանոսեանի անունը և կամ տասնեակներով բանաստեղծութիւններ կարդացած է անկէ, այլեւայլ առիթներու մէջ գրուած։ Օգսենին Նամակը գրեթէ գոց գիտեն մեր ամէն դասակարգէ ընտանիքներ և Այգեկութքի մէջ ո՛չ միայն Օգսենին Նամակը՝ այլ և գրական, ժողովրդական, երգիծական, մանկական տարբեր բանաստեղծութիւններ իրարու կը յաջորդեն ճոխ պէսպիսութեամբ։

Ակներեւ է որ Այգեկութքը կարճ շրջանի մը մէջ սպառի, հետեւաբար զայն վայելել ցանկացողներ պէտք է փութան։

Կեդրոնատեղի Մանզումէի Խմբագրատունը։ Կը ծախուի ամէն գրավաճառներու քով։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃԻՆ ՆՈՐ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ.— Իբրեւ ատոյգ կը համարուի թէ Մր. Լոյտ Ճորճ ելմտական նախարար պիտի ըլլայ, և Մր. Ուինսթըն Չըրչիլ Մր. Ճորճի պիտի յաջորդէ իբրև առեւտրական նախարար։ Բայց անակնկալներ ալ կրնան պատահիլ։ Կ'ըսուի թէ Հնդկական գործոց նախարար Ճօն Մորլի Լորտութեան ատենէնին պիտի բարձրանայ և Լորտերու Ժողովին պիտի անցնի, որովհետեւ առողջական վիճակն ալ լաւ չէ ժամանակ մը ի վեր։

Նացիոն թերթը հաւանական կը նկատէ Դահլիճին հետեւեալ կերպով կազմութիւնը.—

Վարչապետ՝ Մր. Ասքուիթ. ելմտական նախարար՝ Մր. Լոյտ Ճորճ. գաղթային նախարար՝ Լորտ Բրիւ, ծովային նախարար՝ Մր. Մէքէննա. առեւտրական նախարար Մր. Ուինսթըն Չըրչիլ. պետական խորհրդոյ նախագահ Լորտ Թուիտմաութ. կրթական և կրօնից նախարար Մր. Բընսիվն, կնքապահ Լորտ Էլկին։ Ծովային նախարար Լորտ Թուիտմաութի Մր. Մէքէննայի յաջորդութիւնը անակնկալ մը եղած է։ Թերթերն ամէնք կը յայտարարեն թէ Մէքէննա նաւատորմին սահմանափակման կուսակից է։

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՑՍԵՐ ԲՕՐՖՈՒ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ.— Կայսրը ուրբաթ օր Բօրֆու ժամանեց։ Ժամը 10,45ին արձակուած թնդանօթները կ'ազդարարէին թէ հարաւկողմէն եկող կայս. Հոհենցոլէրն զբօսանաւը տեսնուած է։ Բերդին մարտկոցներէն և նաւահանգստին մէջ խարսխող հելլէն զրահաւորներէն թնդանօթի որոտումներ բարեւեցին կայս. զբօսանաւը, որ սկսաւ տեսնուիլ Շալբնէրի հետ։ Պէքիա բերդին վրայ գերման կայսերական դեղին դրօշը պարզուեցաւ հելլենականին հետ, և քիչ ետքը գերման նաւերը խարիսխ նետեցին ծովեզերքէն 300 մեդր հեռու։ Էօլենպուրկ կոմսը, Ամբո-Վալլէյ դեսպանը և գերման հիւպատոսը՝ Շրէյնկէլին հելլէն չոգեմակոյկով ընդառաջացին Հոհենցոլէրնի։ Ամբողջ գիշերը և նոյն առտու տեւող անձրեւախառն բուռն փոթորիկէն ետքը, կայս. ամուլին Բորֆուի առջև հասած պահուն ապրեւը կը ճառագայթէր ամպերուն ճեղքերէն։ Սաստիկ հովը կը տեւէր դեռ և ծովը ալեկոծ էր։

Բերդին վրայ գերման կայս. դրօշը պարզուելէն և Հոհենցոլէրնի խարսխելէն մէկ ժամ ետքը, հելլէն արքայական ընտանիքը Հոհենցոլէրնի վրայ գնաց հոն ճաշելու համար։ Եորկոս թագաւորը գերման նաւային հանդիսաւոր գահաժառանգ Բոնդանդին իշխանը գերման զօրավարի համազգեստ կը կրէր, և իր կինն ալ, Սոֆի իշխանուհին, մութ-մանիշակագոյն պրուզարդ մը ունէր։ Ճամբայ ելլելու պահուն Համպուրկ յածանաւը առաջին թնդանօթը արձակելով, ամբողջ զրահաւորներն ալ սկսան որոտացնել իրենց թնդանօթները, բարեւելու համար արքայական ընտանիքը։ Բոլոր զրահաւորները իրենց հանդիսական դրօշները պարզած և նաւաստիները կարգաւ բարեւի կեցած էին։ Վիլհելմ կայսրը նաւուն կամրջակին տակ կը՛սպասէր արքայական ընտանիքին և Հոհենցոլէրն նոյն պահուն հելլէն արքայական դրօշը կը պարզէր կայսերականին քով, մինչ նուագածուներու խումբը հելլենական մառշը կը նուագէր։ Վիլհելմ կայսրը ողջագուրեց թագաւորը և գահաժառանգ իշխանուհին ալ ողջագուրեց կայսրուհին։ Երկու վեհապանները զինուորական բարեւի համար կարգաւ կեցող նաւային զինուորներուն առջեւէն անցնելով և իրենց հետեւորդները փոխադարձաբար ներկայացնելէ ետքը, ընտանեկան սեղանի մը վրայ նախաճաշեցին։ Արքայական ընտանիքը ժամը հինգ 2ին մեկնեցաւ Հոհենցոլէրնէ և այդ միջոցին արքայական դրօշը վար առնուեցաւ։ Այս միջոցին ցամաք ելլելու հրապարակին վրայ հաւաքուած էին Բօրֆուի տեղական իշխանութեանց ներկայացուցիչները, զինուորական պաշտօնեաներու խումբը, հիւպատոսները և կղերը։ Զինուորական նուագածուներու երկու խումբեր ալ կային։ Մովեղերքին վրայ հանդիսական ամպհովանի մը կանգնուած էր կայս. Թագով. անոր ներքին մասն ալ զարդարուած էր ծանրագին գորգերով և հելլէն ու գերման դրօշներով։ Մօտակայ ճամբան ալ զարդարուած էր ծաղկեփունջերով ու արմաւենիներով։ Դպրոցականներ, նաւազի կապոյտ զգեստներով, կարգաւ բարեւի կեցած և հելլէն ու գերման դրօշներ և կայսեր պատկերը բռնած կը սպասէին կայսեր օդօմոպիլով անցնելիք ճամբուն վրայ։ Կայսեր հետեւորդները ցամաք ելլելէն անմիջապէս ետքը, թնդանօթները անգամ մը ևս որոտացին, կայս. ընտանիքին չոգեմակոյկ մտնելը ազդարարելու համար։ Նոյն պահուն կայսերական դրօշը վար առնուեցաւ։ Հոհենցոլէրնի կայմէն։ Այս վայրկեանին օդը բացուած էր, և կայսեր չոգեմակոյկը, արեւու ճառագայթներու տակ, թափանցիկ կապոյտ ալիքներուն վրայէն դէպի ցամաք յառաջացաւ, իր գլխուն կողմէն ծածանեցնելով կայսերական դեղին դրօշը։ Թագաւորը և գահաժառանգը դիմաւորեցին կայսրը ցամաք ելած ատեն և ձեռք թօթուեցին։ Կայսրը ծովային համազգեստ կը կրէր սպիտակ գլխարկով, կայսրուհին՝ ծովի կանանչ մետաքսէ շրջազգեստ մը։ Աւկուստ Վիլհելմ իշխանը անձնական զօրքի համազգեստ և Վիլհելմոս Լուիզէ իշխանուհին ալ բաց գոյն զգեստ մը։ Բորֆուի գերման հիւպատոսին աղջիկը ծաղկեփունջ մը մատոյց կայսրուհիին։ Քաղաքապետ Բօլլաս, յունարէն և յոյն մեարապետիրը ֆրանսերէն հմտատոհ ուղերձներ արտասանեցին կայսեր, որ յունարէն մէկ քանի բառով շնորհակալութիւն յայտնեց։ Ապա թագաւորը կայսրուհիին, և կայսրն ալ գահաժառանգին կնոջ՝ Սոֆի իշխանուհիին թեւ տալով յառաջացան մինչեւ օթօմոպիլներու առջեւ ուր հրաժեշտ առին իրարմէ։ Կայսրուհին խանդաղատելով դպրոցական փոքր տղու մը, անոր երեսները շոյեց։ Կայսրը ողջագուրեց և համբուրեց թագաւորը և գահաժառանգին կինը՝ Սոֆի իշխանուհին, մինչ գահաժառանգ իշխանը կայսրուհիին ձեռքը կը համբուրէր։ Երկու օթօմոպիլները որոնց առաջինին մէջ Նստան կայսերական ընտանիքը, երկրորդին մէջ հետեւորդները, հաղարաւոր անձերէ բաղկացած բազմութեան մը «կեցցէ»ի գոչերուն մէջ անցնելով ուղեւորեցան դէպի Աքիլէոն։

Կայզերը գիւղին կէս ճամբուն վրայ յաղթական առաջին կամարին քով հելլենական տարազով բազմաթիւ կիներ, աղջիկներ և տղաքներ ծաղիկներ սփռելու կայսերական ամուրի վրայ. Աքիլէոնի դղեակին առջեւ կանգնուած յաղթական երկրորդ կամարին առջեւ կասդուրի գիւղին գիւղապետը ընդունեց կայսերական ամուրի և բարի գալուստի ուղերձ մը կարդաց. ապա երկու քահանաներ ալ աղօթեցին. Դպրոցական երկու տղաք ալ ծաղկեփունջեր մատուցին։ Կոմս Էօյլէնպուրկ դղեակին դրան առջեւ սպասաւորներուն հետ կը սպասէր կայսրը ընդունելու համար։ Կայսրը դղեակ մտնելուն պէս ամէն կողմը աչքէ անցուց և մանրամասնօրէն քննեց լուսաւորման և ջրաբաշխման կազմածները։ Իրիկուան ընտանեկան ճաշ մը տրուեցաւ Աքիլէոնի մէջ։

ՕԹՕՄՕՊԻԼԻ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ ՆԻԻ ԵՕՐՔԻ ՄԷՋ.— Անցեալ Գշ. օր Նիւ Եորքի մէջ տեղի ունեցաւ օթօմոպիլներու մեծ բարեկենդանը, Ամերիկայի մէջ օթօմոպիլի շինութեան սկզբնաւորութեան տասներորդ տարեդարձին իբրև յիշատակ։ Վերջին ծայր հետաքրքրական ցուցահանդէս մըն էր, որ մեծ յաջողութեամբ պակուեցաւ։ Ընդամէնը 2,000 օթոներ միացան թափօրին, ի մէջ այլոց զանազան դարերու և ամէն երեւակայելի ձեւով կառքեր։ Մեծագոյն մասը գեղեցիկ կերպով զարդարուած էին, եւ վերջին տարուան նմոյշներէն մէկ քանին աչքառու հակապատկեր մը կը կազմէին տասը տարի առաջուան կառքերուն հետ։ Թափօրը կը բաղկանար հինգ բաժիններէ, առաջինը որ կը պարունակէր ամէնէն հին կառքերը, իր ետեւէն ունէր յաջորդական տարիներուն թափօրը։ Չորրորդ բաժին մէջ հին առեւտրական անդրուվարները, հինգերորդը եւ վերջինը կը պարունակէր բէնզինի ծառայող կառքերը։

ԳԵՐՄԱՆ ՆԱՒԱՊԻՆ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ.— Գերման ծովային նախարարութիւնը կը զբաղի նոր նաւերան մը շինելու, գլխաւորաբար նորոգութեանց համար։ Ի հարկին պիտի չմնուին հոն փոքր օժանդակ յածանաւեր։ Նաւարանը պիտի հաստատուի Քիլի ջրանցին բերանը, այնպէս որ շատ դիւրաւ կարելի պիտի ըլլայ նորոգութեան պէտք ունեցող մարտանաւերը ներս քաշել։

ԳԵՐՄԱՆ ԴԱՇՆԱԿԻՑ ԻՇԽԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՎԻԵՆՆԱ.— Գերման դաշնակից իշխաններուն Վիեննա այցելութեան առթիւ քննուեցաւ և կարգադրուեցաւ ա՛յն խնդիրն ալ թէ իշխանական կարգի մէջ ո՛ւր պիտի կենայ Պավերիոյ Խնամակալ-Իշխանը, որ Բրուսիայէն ետքը ամէնէն մեծ դաշնակից պետութիւնը կը ներկայացնէ։ Բոլոր դաշնակից իշխանները, մանաւանդ Սաքսոնիոյ եւ Վիւրթէմպէրկի թագաւորները յօժարակամ առաջնութիւնը տուին Խնամակալ-Իշխանին, ուստի Պավերիոյ Խնամակալ-Իշխանը շքեղիր կարգին մէջ գերման կայսրէն անմիջապէս վերջը պիտի գայ։

ՀԱԿԱԳԱՏԿԵՐԸ ՏՂԱՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.— Լոնտոնի Դեղարուեստից Արքայական Ընկերութեան առջեւ Սրբ Ուիլիըմ Բրիս իր բանախօսութեան մէջ յայտարարեց թէ ամերիկացի մանչը «նոր ցեղի մը կորիզն ու այրոյժը ունի, և անգլիացի մանչը մատաւորապէս անորմէ երկու տարի ետք է։» Ամերիկեան օրաթերթերը իրենց սիւնակները լայնաբար բացած են այս յայտարարութեան առջեւ, և պարծանքով կը խօսին ամերիկեան դասարարակութեան օգուտներուն վրայ։ Տէյլի Թէլեկրաֆի Նիւ Եորքի թղթակցը կը յայտարարէ թէ այս խօսքը անտարակոյս ճիշդ է, բայց Սրբ Ուիլեամի չափ իրաւեկ ուրիշ դիտողներ կը հաւատան թէ անգլիացի մանչերը, թէեւ ամերիկացիներուն չափ «-շխոյժ ու կորով» չունին, բայց այդ ենթադրեալ պակասին տեղ ընդհանուր Խանութեանց աւելի ընդարձակ և աւելի առողջ մթերք մը ունին։ Անցեալ տարի Ամերիկա այցելող անգլիացի ուսուցիչներ, որոնք մօտէն ուսումնասիրեցին դասարարակութեան ամերիկեան դրութիւնը, կրնան աւելի հեղինակութեամբ խօսիլ այդ հետաքրքրական կէտին վրայ։

ՄՐՑՈՒՄԸ ՈՎԿԻԱՆՈՍԻՆ ՎՐԱՑ.— Վերջին տարիներուս Ատլանտեան Ովկիանոսին վրայ կատարուած չոգենաւային բուռն մրցումներէն վերջ։ անցեալ շաբթու նմանօրինակ մրցում մըն ալ կատարեցին Հուայթ Սթարի Թէօրօնիֆ և Քիւնարտի Քարոնիա չոգենաւերը։ Թէօրօնիֆ յաղթական գնացքով մտաւ իր մրցակիցէն մէկ ժամ 26 վայրկեան աւելի կանուխ։ Ղդիւ քով քովի մրցում մըն էր, բոլոր ուղեւորներուն ուշադրութիւնը մրցումին վրայ կեդրոնացուցած էր, և անթել հեռագրով շարունակ իրարու որպիսութիւն կը հարցնէին։ Երկու չոգենաւերուն ալ բրնթացութիւնը գործնականապէս նո՛յն էր, բայց Թէօրօնիֆ, որ իր գնացքը կատարեց վեց օրէն 21 ժամէն, աւելի հին չոգենաւ մըն է։ Քարոնիա Թէօրօնիֆէն 37 վայրկեան աւելի կանուխ ճամբայ ելաւ, երկու նաւերը իրարմէ տասը մղոն միայն հեռու էին։ Ճամբորդութեան առաջին կիսուն օդը ալեկոծ էր, բայց մնացեալ մասը խաղաղանցաւ։ Երկու օր շարունակ Թէօրօնիֆ ամուր կը բռնէր Քարոնիան և մինչև իսկ անկից կ'անցնէր, և Քարոնիայի ճամբորդները կը տեսնէին Թէօրօնիֆի հեռանալը իրենց առջեւէն, մինչև որ կէտ մը կը դառնար հորիզոնին վրայ։ Սակայն Քարոնիայի հնոցպանները կարելի եղածին չափ ածուխ կուտակեցին, և երբ լոյսը ճեղքուեցաւ. Թէօրօնիֆ այնքան մօտն էր որ անոր ուղեւորներուն նաւամատրոյին վրայ քալելը կրնային տեսնել։ Ասոիճանաբար ետ մնաց Թէօրօնիֆ և անյայտ եղաւ։ Բայց քիչ ատենէն Հուայթ Սթարի չոգենաւը դարձեալ բռնեց Քարոնիան, այս անգամ մշուշի մէջ։ Երկու նաւերն ալ դիրք չէին տեսներ մշուշին պատճառաւ, բայց Թէօրօնիֆի սուլիչը կ'ըսէր թէ ո՛ւր կը գտնուէր նաւը, և այդ ձայնէն Քարոնիայի ուղեւորները իմացան թէ Թէօրօնիֆ դարձեալ անցած էր իրենցմէ։ Ամբողջ գիշերը իրաքանչիւր նաւու հնոցպանները սաստիկ աշխատութեան մէջ էին, և արշալոյսին Քարոնիա Մէնդի Հուքի փարոսին առջև երեւցաւ և իմացաւ որ Թէօրօնիֆ իրմէ առաջ եկած էր արդէն։

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՈՒՐՋ ՊՏՈՑՏ.— Մէյս անուն այր ու կին, որոնք 8,000 ոսկի մրցումի մը համար աշխարհի շրջանը կ'ընեն, Մալթա հասան Ամսթէրտամէն, Բարիզի, Լիոնի և Հռոմի ճամբով։ Ուրբաթ օր Եգիպտոս մեկնեցան։ Ամոլը իր ծախքը կը հայթայթէ քարթբօսթալ ծախելով։

ՁԻՆԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՃԱՐՈՆԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Հօնկ-Բօնկի Զինացի Վաճառականներու ընկերակցութիւնը հեռագիր մը ղրկելով Նակազտքի, Բօպէ և Եօքոհամա, կը յանձնարարէ այս քաղաքներուն չինացի գործակալութեանց այլևս ճարոնական վաճառքներու ապպրանք չընել, և արդէն իսկ յանձնարարուած վաճառքները բեռցնել ոչ-ճարոնական չոգենաւերու մէջ։ Պոյքոթին միացած են նաև պարատատ զգեստեղէններու չինացի վաճառականներ։ Բեքինի կեդր. կառավարութիւնը աղէկ աչքով չի դիտեր այս հակաճարոնական շարժումը, վախնալով որ կը գրգռուի ճարոնցիներուն դիւրագրգռութեանը։

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ արքունիքին մէջ աւանդութիւն է որ իւրաքանչիւր կայսերազուն իշխան ինք իրեն համար յատուկ արհեստ մը ունենայ։ Իւրաքանչիւր Հոհենցոլերնանիշխան այսպէս իր զբաղումը ունի։ Գերման կայսեր մեծ զաւակը աթոռաչինութեան վարպետ մըն է իր մեծ-հօրը հօրը պէս։ Անցեալ օր Ն. Կայս. Բարձրութիւնը իր տեղական հետ եռանդով աշխատեցաւ աթոռի ամբողջ կազմած մը լրացնելու համար։ Հասարակ գործաւորի մը պէս ամենայն լրջութեամբ և ջանասիրութեամբ իր գործը ի գլուխ հանեց։ Ֆրիտրիխ Վիլհելմ Ա. Բրուսիոյ թագաւորը նախամեծար կը համարէր իր ծխրան-սենեակին մէջ հանգիստ ընել ա՛յն աթոռին վրայ, զոր ո՛չ միայն իր ձեռքովը շինած էր, այլ անձամբ ալ նկարած և ներկած էր։ Ներկայ գերման կայսրը իր բազմադիմի կատարելութիւններուն մէջ ունի նաև մեծ ճարտարութիւն կահագործութեան մէջ։

ՈՃԻՐՆԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ.— Գշ. առաւօտ բացառիկ կերպով վայրագ ոճիրի մը հետքը գտաւ Պերլինի ոստիկանութիւնը։ Առաւօտուն կանուխ ուշադրութիւն գրաւեց խոշոր ծրար մը Թիրկարթենի քանուկ հրապարակին վրայ, որ գերմանական մայրաքաղաքին Հայտ-բարքն է։ Քենուիթիւնը ցոյց տուաւ թէ ծրարը կը պարունակէր մարդկային մարմնի մը մնացորդները, որոնք գրեթէ կտոր կտոր եղած էին։ Ցայտնի ջանք մը եղած էր դիակին նոյնութիւնը անյայտ ընելու, իրանը ամբողջ մեկուսացուած էր, ոսկորներէն մէկ քանին կտոր կտոր եղած ոչ թէ դանակով, այլ ծունկի վրայ կոտրուելով։ Բժիշկները հաստատեցին թէ մահը երկու-երեք օր առաջ պատահած է։ Խեղդամահութեան յայտնի նշաններ գտնուեցան ծոծրակին վերաբերեալ մարթին մէկ կողին վրայ։ Նոյն իսկ սեռը յայտնի չէ։ Բայց կ'ենթադրուի որ զոհը 15-17 տարեկան ըլլայ։ Գերման ոստիկանութիւնը 150 անգլ. ոսկի վարձք խոստացած է ոճիրին հեղինակը երեւան հանելու համար։

* * * Միւնիխի մէջ կատարուեցաւ դատավարութիւնը Շէֆալ անուն երիտասարդ երկրագործի մը, որ անցեալները իր հայրը սպանած էր։ Այս դատավարութիւնը մեծ սրտայուզում կը պատճառէ ամբաստանեալին կոչա վարմունքին համար։ Ընդհ. դատախազութեան ամբաստանագիրը կ'ըսէ թէ Շէֆալ Ամերիկա գաղթելու նպատակաւ իր հօրմէն դրամ ձեռք ձգելու համար խնամով ծրագրեց սպանութիւնը, և քանի մը հոգիի դրամ գողնալով հրազէն մը գնեց։ Շէֆալ ուղղակի իր հօրը ագարակը գնաց, և դրամ պահանջեց։ Մերուինին դրամարկղին դարձընելով երեսը մէկ կողմէն կը գանդաղէր որ շարունակ դրամ կը պահանջէր իրմէ, բայց հազիւ թէ գլորոցը դուրս քաշած էր և ահա իր զաւակը քանիցս կրակ ընելով սպանեց զայն։ Ցետոյ դրամն առնելով անտառ մը փախաւ. ուր ձերբակալուեցաւ քանի մը օր պահուըտելէն վերջ։ Բժշկ. քննութիւնը ցոյց տուաւ որ Շէֆալ, թէեւ կատարելապէս առողջ և նոյն իսկ սրամիտ, բոլորովին զուրկ է բարոյական զգացումէ։ Ինքզինքը պատրաստ յայտարարեց կրելու իր ոճրին պատիժը, ըսելով թէ կեանքը առանց դրամի անօգուտ է։ Դատավարութիւնը տակաւին վերջ գտած չէ։

ՔՐՈՆԻԿ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ խնամակալութիւնը, ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի ալ որոշեց արտասանութեան ու խօսակցութեան դասեր հաստատել ուսանողներուն խօսելու դիւրութիւն ընծայելու համար։ Երէկ խնամակալներու և ուսուցիչներու ներկայութեան տեղի ունեցան երկրորդ փորձերը։ Բարձրագոյն դասարաններու երկու աշակերտներ խօսեցան. առաջինը Անանիա Շիրակացի Հայ գիտունին վրայ, երկրորդը Հանգիստ վրայ։ Հաճելի պէսպիսութիւն մը ընծայելու համար բարձրագոյն դասարաններէ մաս մը ուսանողներ պատրաստած էին երգեր, որոնցմէ մասնաւորապէս Քառմեկեն մեներգները և խմբերգները յաջող կերպով երգուեցան։

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒՈՅ Նորընծիր Տընօրէն Խորհուրդը երեկ իր դիւանը կազմեց հետեւեալ կերպով.— Տեսաք Բարշամ Պէրպէրեան՝ Ատենապետ, Մինրան Գարագաշ՝ Ատենադպիր, Լեւոն Զալրգեան՝ Դանձապետ, Գրիգոր Փափազեան՝ կալուածապետ, Տիրան Շիրինեան՝ համարակալ։ Ժողովը իր պաշտօնին մէջ վերահաստատեց նախկին չապկապետ Բարշամ էֆ. Պէրպէրեանը իր օգտակար պաշտօնավարութեանը համար։

ՌՈՒՍԱՀԱՑ դրամաբէր Պ. Ժամհարեան որ կնոջը հետ ուխտի գացած էր Ս. Երուսաղէմ, հաղար երեքհարիւր ոսկի նուիրեր է Ս. Աթոռին, որպէս զի անոր տոկոսովը աստուածաբանութեան ձեռնհաս ուսուցիչ մը կարգուի վանքին Ժառանգաւորաց վարժարանի։

ՑԱՒՕՔ կը լսենք թէ Կայս. բարձրագոյն վարժարանին քիմիագիտութեան ուսուցիչ Նչան էֆ. Ղուկասեան չարաթէ մը ի վեր անկ ղնոյ կը ծառայէ։ Զինքը կը դարմանեն իր քեռորդին Տոքթ. Թարգոմեան էֆ. և Տոքթ. Բարաղամեան էֆ.։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Փոխանայցելութեան յառաջիկայ Ս. Զատկի տօնին առթիւ, ի Նպաստ Հիւանդանոցին հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.— Տեսրք՝ Բարեսէր ոմն 100 ղրուշ, Ալիքսան Թորալեան, Արշակ Գարակէոզեան, Արսէն Արսէնեան, Դանիել Ե. Մանուկեան, Գրիգոր Եվրէնեան, Եղբարք Նշատաճեան, Կարապետ Թանթապուլեան, Յարութիւն Ալանեան, Տիգրան Մանուկեան, Տիգրան Թոգաթեան, Տիրան Կիւմիշկերտան 40ական։ Դանիել Սեպուհեան 27։ Արտաշէս Մկրեան, Արտաշէս Ցնտգեան, Արամ Տանէեան, Արամ Ե. Քնաճեան, Աստուածատուր Հարենց, Աւետիս Ս. Կիւլպէնկեան, Գասպար Ալանեան, Գէորգ Ալիքսանեան, Լեւոն Տ. Զօնչէկիւլ, Կարապետ Մագուրեան, Յարութիւն Գարամանեան, Ե. Կարագեան որդիք, Յակոբ Խոսրկեան, Նչան Գարագաշ, Սարգիս Ե. Քնաճեան, Սարգիս Տիլտիզեան որդիք, Ս. Մարտիրոսեան, Ռուբէն Պատմաճեան, Տոքթ. Կ. Օրմանեան, Տոքթ. Ս. Յակոբեան 20ական։ Գումար 967 ղրուշ։

*** Յովհաննէս էֆ. Յակոբեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպակի հետեւեալ նուէրները եղած են.— Նախորդ ցուցակին գումարը 6210

ԵՈՒ ԼԱՈՒ

(ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԻՊԱՍ)

(2)

ՈՍԿԻ ՇԻՆԵԼՈՒ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Արդեօք Պարրիս կը կատակէր թէ կ'ուզէր մեզի կլեցնել խոշոր, պոչաւոր սուտ մը... Բիրբրին նայեցայ, բայց Պարրիսի դէմքին վրայ կատակելու նշան չի կար։

— Մի՛ հարցնէք ինծի թէ ինչպէս յաջողած են այդ լուծումը գտնելու։ Բան մը չեմ գիտեր, բայց գիտցածս ան է թէ Բէրտինելի անտառին շրջակայքը, խումբ մը մարդիկ կան որոնք ոսկիի շինութեան գաղտնիքը գիտեն և ոսկի կը շինեն։ Կրնաք երեւակայել թէ ինչ վտանգ կրնար սպառնալ այդպիսի բան մը քաղաքակրթեալ երկրի մը համար։ Բնականաբար պէտք էր վերջակէտը դնել։ Տրիւմոնի հետ որոշեցինք որ ես պիտի ձեռնարկէի այդ գործին։ Ո՛ւր որ ալ պահուըտին, ո՛ր ցեղի ալ պատկանին, պէտք է ձերբակալել այդ ոսկի շինողները, նոյն իսկ հրացանի բռնել։

—Հրացանի բռնել, պատասխանեց Բիրբրը որ հակառակ ոսկի հանքերու տէր ըլլալուն իր հասոյթները անբաւական կը գտնէր։ Բնականաբար Բրօֆ. լա Կրանժ գաղտնապահ պիտի ըլլայ։

—Բարեկամս, մի վախնար, եկամուտներուդ մասս մը չի գար։

—Կ'ենթադրեմ թէ, ըսի, այդ ձոյլին մէջ չիւղ մը ուշադրութիւնը գրաւած է Բրօֆ. լա Կրանժի։

—Կատարելապէս։ Ցոյլը վերադարձնելէ առաջ այդ չիւղը մէջէն հանած է և այդ չիւղին վրայ գործողութիւն կատարելով ոսկիին մէջէն երեք տարրերը զատած է։

—Մեծ մարդ մըն է Բրօֆէսէօրը եւ աւելի մեծ մարդ մը պիտի ըլլայ եթէ իրեն պահէ իր գիւտը։

—Ո՞վ, հարցուց Պարրիս։

—Բրօֆ. լա Կրանժը։

—Երկու ժամ առաջ, բրօֆէսօրը մեռաւ հիշդ սիրտին ուղղուած դնդակով մը, պատասխանեց Պարրիս։

Բ.

Հինգ օրէ ի վեր կ'որսային Բէրտինելի անտառներուն մէջ երբ Պարրիս հեռագիր մը ստացաւ։

Բիրբրի հետ դուրսը ծառերուն տակ նստած էինք, Պարրիս մեր քովն էր յաւիտենական ծխամորձը բերանը։ Խորին մէջ լսելով ձիու մը քայլերը, աչքերնիս վեր վերցուցինք և տեսանք թղթաբերը, նիհար երկայնահասակ մարդ մը, որ ձին դրան առջեւ կեցնելով կնքուած նամակ մը յանձնեց Պարրիսի։ Նամակը բանալով արագ ակնարկ մը պտտցուց վրան և ներս մտաւ պատասխանը գրելու համար. քիչ ետք դուրս ելաւ և նամակ մը ձեռքը,

—Անմիջապէս իր հասցէին պիտի երթայ այս նամակը, հրամայեց։

—Շատ լաւ, գնդապետ, պատասխանեց թղթաբերը խոնարհութիւն մը ընելով։

—Շիտակը զարմանալի բան որ ձեր թղթաբերը, կոչս երկրացի մը, համալսարանականի մը պէս կը խօսի։

—Արդէն համալսարանական է։

—Այն ատեն ինդիրը կը կնճռոտի, ինծի նայէ. Պարրիս, այս անտառին մէջ սասկ համալսարանականնե՞ր կը վխտան։

—Ո՛չ, այլ հեռագրատունները լեցուն են։

Մէկ քանի վայրկեան վերջ, յարեց.

—Հեռագիրը Տրիւմոնէն էր, թղթաբերն ալ իմ մարդոցմէս էր, ինչպէս գուշակեցիք, սակայն եթէ երկրին լեզուն խօսէր բան մը չպիտի հասկնայիք։

—Աղէկ ծպտուած էր, ըսաւ Բիրբրը։

Տէյվիա չուներուն հետ դուրս ելաւ, մեծ իրարանցում, մեծ աղմուկ, իմ որսաշունս, «Վօիս»ս, իր հիանալի պոչովը մեր աշխատած սեղանը սրբեց, որուն վրայ մէկ քանի երկոտասնեակ փամփուշտ կար։

—Տէյվիա, հրամայեցի, չուները մէկ երկու մղոն առաջ տար, Պոտերոս Թաւուտքին մէջ պիտի որսանք ժամը չորսին ատենները։

—Մինակ երկու հրացան առ հետդ, աւելցուց Պարրիս։

—Ըսել է դուն չպիտի՞ գաս, հարցուց Բիրբրը մինչ Տէյվիա չուներուն հետ կ'անհետանար։

—Ես աւելի մեծ երէ մը ունիմ հետասնդելիք, ըսաւ Պարրիս կարուկ կերպով։

Գարեջուրի սափոր մը առաւ և մէկ ումպով կէս ըրաւ պարունակութիւնը։ Մենք ալ անձան մէյմէկ քիչ խմեցինք։

Այն ատեն սկսանք խօսակցիլ Բրօֆ. Լա Կրանժի սպանութեան վրայ, թէ թէ ինչպէս Տրիւմոնի փափաքին վրայ այս սպանութիւնը գաղտնի պահուած էր դատական իշխանութենէն։ Վստահ էինք թէ ոսկի չինողներու խումբը սպանած էր զայն։ Հաւանականաբար խումբը գործի սկսած էր։

(Շարունակելի)

զրուշ։ Տէր և Տիկին Մկրտիչ Ճանըմեան ի Բարիզ 190, Տօքթ. Տիրան Ղազարոսեան 190։ Գումար 6590 զրուշ։

ԱԶԴ.— Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը յատկապէս հրաւիրուած է ներկայ գտնուիլ յառաջիկայ Եշ. 3 Ապրիլ վերջին Արեւագալի հանդիսաւոր երգեցողութեանց և իր պերճախօս քարոզութեամբ մխիթարել բարեպաշտ ուխտաւորները։

Սկզբնաւորութիւն Ս. Եկեղեցւոյ ի ժամ 1½, Արեւագալի 2½, Քարոզ 3։

Ղալաթիա, 1 Ապրիլ 1908

** Աւեն. Ս. Պատրիարք Հայրը առաջիկայ չորեքշաբթի առաւօտ (Ապրիլ 2) Ս. Եկեղեցւոյս մէջ պիտի նախագահէ Արեւագալի երգեցողութեանց և իր հոգեշունչ և պերճմտաւոր քարոզութեամբ պիտի մխիթարէ բարեպաշտ ժողովուրդը, զոր ի գիտութիւն կը ծանուցանենք։ (ԿՆԻՖ)

Սամաթիա, 29 Մարտ 1908

ԹԸՆԿԸՐ ՓԱՇԱՅ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Թընկըր Նավէր փաշայի յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ առջի օր Թարապիոյ Հայ-Կռոմէականաց Ս. Անտոն եկեղեցիին մէջ, ի ներկայութեան ընտրեալ բազմութեան մը։ Ցուղարկաւորներ ժամը 1 ու կէս ին (Ը. Ե.) կամուրջէն Շերքէթի շոգենաւով մը Թարապիա դացին։ Ցուղարկաւորութեան հանդէսը սկսաւ ժամը 3 ու կէս ին (Ը. Ե), կը նախագահէր Կ. Պատրիարք Տ. Սապպաղեան Սրբազան, որուն շուրջ կը գտնուէին Խաչատուրեան Արքեպիսկոպոսը, Միրկեան եպիսկոպոսը և ուրիշ երկու եպիսկոպոսներ և եկեղեցականներ։ Դասին մէջ կեցած էր Ցոյն մետրոպոլիտին կողմէ ներկայացուցիչ մը։ Մեռելական արարողութիւնները եղաւ դամբանական մը խօսուեցաւ թուրքերէն լեզուով, և ի վեր հանուեցաւ հանգուցեալին ազնիւ նկարագիրը, զոր կը յատկանշէին բարութիւն, գթասիրութիւն և ուղղամտութիւն։ Ապա յուղարկաւորք ցաւակցութիւն յայտնեցին հանգուցեալին պարագաներուն։ Մարմինը ամփոփուեցաւ եկեղեցւոյ գլխաւոր խորանին ներքեւ՝ նկուղին մէջ, վասն զի հանգուցեալը, որ նոյն եկեղեցիին նուիրատուութիւններ բրած էր, փափաք յայտնած էր անտեղ թաղուիլ՝ իր հանգուցեալ կնոջ՝ Տիկին Ֆաննիի քով։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէր Ֆրանս. դեսպանատան Բ. Թարգման Մ. Քինէ, որ եկած էր՝ հանգուցեալը Պատուոյ Լէգէոնի պատուանշան ունենալուն համար, Պեսական Խորհրդոյ անդամ Աբրահամ փաշա, Լօզոթէթ պէյ, Նաֆիլեան և Բաւլաքի փաշաները։ Անտոն էֆ. Բէօսէան, Բէրոբէ էֆ. Աղնաուր, Ապտիլ Քէրիմ փաշա, Ցովհաննէս էֆ. Գարտաշեան, Մելքոն էֆ. Եիւզպաշեան, Բուզիկ էֆ. Ազարեան, ևն.։

Տեարք՝ Ժոզէֆ, Պաթիսթ. Բաւգալ, Բիէռ Թընկըր, Տէր և Տիկին Ժոզէֆ Բիւզանդ Թընկըր, Այրի Տիկին Է. Գալեռճի և զաւակները, Այրի Տիկին Սոֆի Մինասեան և զաւակները, Այրի Տիկին Բ. Թընկըր, Տեարք Բաւգալ և ժան Գ. Թընկըր, Տէր և Տիկին Ռ. Մանուկեան (Բարիզ) Այրի Տիկին Մ. Էքսէրճի և Աղնաուր, Տէր և Տիկին Սէռաֆին Աղնաուր, Տէր և Տիկին Անտոն էֆ. Աղնաուր և զաւակները, Այրի Տիկին Ֆ. Գասթէլլի, Այրի Տիկին Շ. Գուլթօ և Կլավանի, Գուլթօ և Պէցօլէս ընտանիքները և բոլոր ազգականներն ու պարագաները խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ

ՎԱԽՏ. ԱՆՏՈՆ ԵԱՎԷՐ ՓԱՇԱ ԹԸՆԿԸՐԻ

յուղարկաւորութեան հանդէսին և այս տխուր առթիւ իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին։

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Անատոլուի երկաթուղիոյ պաշտօնեաներէն Ատոմ էֆէնտի Մ. Մարգարեանի ընդ օրիորդ Եղիսաբէթ Կ. Առաքելեանի՝ նշանախօսութիւնը տեղի ունեցաւ կիրակի օր, Մարտ 30ին Սամաթիա Առաքելական ընկերարանին մէջ երկու կողմի բարեկամաց և ազգականաց ներկայութեան։

60 Թիւ քօլաճիի խանութը թող դիմեն Իւսկիւտար Աբրապա մէյտանի. 60 թիւ. անոնք որ կուզեն արհեստին կատարեալ պահանջումը քօլաճ տալ իրենց չապիկները, օձիքները, թեւնոցներն ու ճերմակեղէնները։ Ուշադրութիւն 60 թիւին

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

13 Ապրիլ 908

Ֆրանսական 3%	96.52
Օսմանեան Միացեալ բաց.	94.65
» » գոց.	94.65
Երկաթուղի	179.75
Պանք Օթթօման	724.—
Պալիա Քարա Այտըն	455.—
Թրանսվալ	44.75
Ռիօ Թինթօ	1603.—

ՆԵՐՔԻՆ

ՄԷՎԼՈՒՏԻ ՏՕՆԸ.— Ինչպէս գրեցինք, Մարգարէին ծննդեան տօնը առջի գիշեր եւ երէկ կատարուեցաւ աւանդական արարողութեամբ եւ մեծահանդէս։ Առջի գիշեր Վեհ. Սուլթանը գնաց Եըլտըզի Կայս. Պալատին մասնաւոր յարկը, ուր պիտի կատարուէր Մննդեան Գիրքին ընթերցումը։ Խնկամանեներու մէջ անուշահոտութիւններ կը ծխուէին։ Ներկայ էին Կայս. Իշխանները. Կայս. փեսաները, Նախարարներ, բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ պալատական աւագանին։ Նախ կրօնաւոր մը պերճախօս քարոզ մը խօսեցաւ եւ յետոյ Մարգարէին ծննդեան գիրքը հատուած առ հատուած կարդացուեցաւ բարձրաստիճան իմամներու կողմէ։ Այս ընթերցումէն ետք կարդացուեցան նաեւ ուրիշ աղօթքներ եւ բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Կայսեր համար։

Մննդեան գիրքին ընթերցման արարողութիւնը հանդիսաւորապէս կատարուեցաւ նաեւ միւս բոլոր մզկիթներուն մէջ։

Երէկ առաւ. բոլոր նախարարները, կրօնական, քաղաքային և զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարները Կայս. պալատ գացին իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։ Կէս օրին կատարուեցաւ Մէվլուտի հանդէսը։ Վեհ. Սուլթանը մեծահանդէս թափորով գնաց Համիտիէ մզկիթը ուր ընդունուեցաւ բարձր. Մեծ Եպարքոսէն, Շեյխ-Իւլ-Իսլամէն, նախարարներէն և բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն։ Մզկիթին մէջ հանդիսաւորապէս կարդացուեցաւ Մննդեան Գիրքը և աղօթքներ եղան Վեհ. Կայսեր համար։ Արարողութիւններէն ետք Վեհ. Սուլթանը ընդունեց Իսլամաց Նուիրական վայրերուն ներկայացուցիչը, որ ըստ սովորութեան մատոյց, Շեյխ-Իւլ-Հարէմին կողմէ զրկուած արմաւենիի ճիւղ մը։ Յետոյ Ն. Կ. Վեհափառութեան մատուցուեցան օշարակներ և շաքարեղէններ։ Ուրիշ պաշտօնատարներ ալ օշարակ և շաքարեղէն ներկայացուցին Կայս. իշխաններուն, Նախարարներուն և միւս պաշտօնատարներուն։ Վեհափառ Կայսրը յետոյ դարձաւ Կայս. պալատ, ուր գացին նաեւ պաշտօնատարները իրենց երախտագիտութիւնը մատուցանելու։

** Մէքքէի Էմիրը, Եգիպտոսի Խեդիվը, կուսակալները, զօրաբանակներու հրամատարները և արտաքին օտ. ներկայացուցիչները շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին Կայս. Պալատ, որոնց պատասխանուեցաւ գոհունակութիւն յայտնուելով։

** Մէվլուտի առթիւ Վեհ. Կայսրը Իր Անձնական քսակէն ողորմութիւն բաշխել տուաւ շատ մը աղքատներու։ Բ. Դրան առջև ալ ողորմութիւններ բաշխուեցան։

ՑՈՒՆԱՄՍԱՆԻ ՕԼԿԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ.—Ինչպէս գրած էինք, Ցունամսանի Օլկա Թագուհին Ամֆիթրիթ զրօսանաւով երէկ անցաւ Վոսքրէն Ռուսիա երթալու համար։ Թագուհին կ'ընկերանան Հէլէն և Այրիս իշխանուհիներն ու Նիքոլա, Անաբէ և Խրիսթոֆորոս իշխանները։ Ամֆիթրիթ կիրակի իրիկուն անցաւ Տարտանէլէն և ցամաքի բերդերը զայն օղջունեցին թնդանօթաձգութեամբ։ Երէկ առաւ. ժամը 12ին տունները ժամանեց Պոլիս և շիտակ Վոսքոր եկաւ։ Հոն, Եէնի Մահալլէի առջեւ կեցաւ պահ մը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ Անձնական Բանակի պետ Միւշիր Ապտուլլահ փաշա Ամֆիթրիթ երթալով։ Կայս. բարեւները տուեցեր Օլկա Թագուհիին, որ իր շնորհապարտութիւնը յայտնեց։ Արքայական զբօսանաւը կէս ժամուան դադարէ մը ետք ճամբան շարունակեց դէպի Ռուսիա։ Թագուհին և իր ընտանիքին անդամները Բեթերսպուրգ կ'երթան։

ՊԱՎԼԻՐԻՈՅ Կիզէլ իշխանուհին ու Քօնրատ և Հանրի իշխանները երէկ Կայս. Պալատ երթալով ներկայ գտնուեցան Մէվլուտի թափորին։ Դեսպանական հիւրամեծար Խայրէտտին պէյ առաւուն պալատական կառքերով գնաց Բեռա-Բաշա և հրաւիրեց հիւրերը։ Իշխանուհին և իր հետեւորդները՝ ամէնքն ալ պաշտօնական հագուստներ հագած՝ իրենց հիւրամեծարին ընկերացութեամբ պալատական կառքերով գացին Կայս. Պալատ և մասնաւոր յարկաբաժինը առաջնորդուեցան, ուր իրենց տրամադրելի եղած էր ճոխ շքասենեակ մը։ Կայս. թափորին երթուղարձին ատեն, բարձրաստիճան հիւրերը արժանացան Կայսերական մեծարանքներուն։ Մէվլուտի արարողութիւններէն ետք, Կայս. Իրատէի մը համաձայն, զօրանցք մը կատարուեցաւ։ Իշխանուհին և իշխանները իրենց հիացումը յայտնեցին Կայս. զինուորներու մասին։ Յետոյ, գերման դեսպան Պ. Մարշալի հետ պատիւը ունեցան Վեհ. Կայսեր ներկայանալու։ Դեսպանը իշխանուհին և իշխանները ներկայացուց Ն. Վեհափառութեան, որ բարեհաճեցաւ իր մեծարանքները շնորհել և պատուանշաններով պատուել զանոնք։ Իշխանուհին երախտագիտութիւն յայտնեց Պոլսոյ մէջ իրենց եղած այս բարձր հիւրընկալութեան և շնորհներուն համար։ Ետքը իշխանուհին և հետեւորդները վերադարձան Բեռա-Բաշա։

** Գերման դեսպան Պ. Մարշալ և և Տիկինը երեկ գիշեր հանդիսական հացկերոյթ մը տուին ի պատիւ իշխանուհիին և իշխաններուն։ Հացկերոյթին ներկայ էին նաև հիւրամեծար Մուխթարա պէյ, գերման դեսպանատան և հիւպատոսարանի պաշտօնեաները, օտ, ծառայութեան մէջ գտնուող գերման բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ, երեւելիներ և այլն։

** Կիզէլ իշխանուհին անպաշտօն կերպով կը ճամբորդէ Վաթէմպերկի կոմսուհի անունով։ Հոսկէց Երուսաղէմ պիտի երթայ։

ԴԱՑՄԱԳԱՄՆԵՐ.—Էտիրնէի Տարբտէրէ գաւառակին դայմագամ անուանուեցաւ Օրթաքէօյի գայմագամ Շաքիր էֆ.։ որուն յաջորդեց Տարբտէրէի գայմագամ Ապտիւրրահման Նաիլի պէյ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ Թուշակի Սնտուկը շաբաթ օրուընէ պիտի սկսի վճարել Մարտի ամսաթոշակը։

ՀՌՈՄԻ Օմ. դեսպան Ռէշիտ փաշա իր պաշտօնատեղին ժամանեց։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՐԻ Վարչութեան կողմէ գնուած արեւելեան երկաթուղիի պարտաթուղթերուն մէջ սխալ թիւ դրուած թուղթեր կը գտնուին։ Եվտաքան նախարարութեան կողմէ հրաման տրուեցաւ հարկ եղած տեղերը, որպէս զի նոյն նախարարութեան կողմէ կարգադրուի պաշտօնեաները և Հանր. Պարտքի Վարչութեան պաշտօնեաները այդ սխալներուն սրբագրութիւնը կատարեն, և Մազպաթան պարտաստեն։ Հանրօգուտ Շինութեանց նախարարութենէն ալ պաշտօնեայ մը պիտի մասնակցի այդ գործին,

ՄԱՒՍԱԳԻՆ վերատեսչութիւնը նըկատելով որ պահպանութեան յատկացուած շոգենաւերուն թիւը անբաւական է, գրեց ծովային նախարարութեան երկու շոգենաւեր եւս աւելցնել։

** Պոլսոյ առեւտրական Սենեակը նկատելով որ վաճառականներու անունով մաքսատուններէն ապրանք հանող անձերու փոխանորդագիրներուն պայմանաժամը թէև մէկ տարի է, բայց ատոնց պայմանաժամը աւարտելուն զանազան տեղեր իրենց գործը կը շարունակեն, գրեց մաքսային վերատեսչութեան որ այդ տրամադրութիւնը յարգուի։ Նոյն վերատեսչութիւնն ալ ըստ այնմ հարկ եղածը գրեց ամէն կողմ։

ՆՇԱՆԱՒՈՐ ԵՐԳԱՀԱՆ և Բա'ալիեռա Բուսքիմանա ու Ամիֆօ Ֆրէսթի հեղինակ Մ. Մասքանեի մատերս Պոլիս պիտի գայ։ Այս առթիւ Քասթէլանոյի բերել տալիք Օբերայի նոր խումբը պիտի ներկայացնէ Մասքանեի մէկ քանի խաղերը, զորս ինք անձամբ պիտի վարէ հեղինակը։ Մ. Բիէթրօ Մասքանեի իտալացի է և Լիվորնոյի մէջ ծնած 1863ին։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ. Առաջիկայ Մայիս 1էն սկսեալ արտաքսմանի ֆրանսական նամակատուններուն նամակի սակերուն վրայ դեղերը պիտի ըլլան։ Այսինքն 40 փարա պիտի առնուի առաջին 20 կրամին համար, իսկ 15 սանդիմ կամ 30 փարա պիտի առնուի անկէց աւելի 20 կրամին և կոտորակներուն համար։ Այս կարգադրութիւնը փոխադարձ չէ. այսինքն Ֆրանսայէն կամ իր գաղութներէն արտասահման ֆրանսական նամակատունները ուղղուած նամակները պիտի պահեն իրենց արդի սակը որ է. 25 սանդիմ՝ առաջին 15 կրամին համար, և 15 սանդիմ աւելս 15 կրամին և կոտորակին համար։

ՕՍՄԱՆԵԻ ԵՒ ՄԷՇԻՏԻԷ պատուանշաններ, ակամակուներէն զատ, որոշեալ գինով և Ելմտական Գանձուն հետ կնքուած պայմանագրին համաձայն, պատրաստելու գործը երեք տարուան համար յանձնուեցաւ Ոսկերչապետ Ժագ պէյի։

ԻՆԳԻԼԻՇԴՐԺ.— Անթոնիատիս էֆ. առևտրական ու հանրօգուտ չինութեանց նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրեց՝ Սամսունի և Զարչամապայի մէջ ինքնաշարժ կառքեր բանեցնելու համար, պայմանով որ խնդրիին նորդութիւնը ինք կատարէ եւ թղթատարական պայուսակները ձրի փոխադրէ։ Նոյն նախարարութիւնը կը քննէ այս ծրագիրը։

ՍԷՕԼԷԶԻ մէջ չերամաբուծութեամբ զբաղողներու թիւը հետզհետէ շատցած ըլլալով, տեղւոյն ժողովրդեան դիրքութիւն մը ըլլալու համար որոշուեցաւ փորձի համար միզան մը հաստատել տեղւոյն մէջ։

ԱՅՏՐՆԻ Նահանգին Գրքգաղած գաւառակին մէջ կարապետ Աղնաւորեանի կողմէ առանց արտօնութեան չինուած բամբակի գործարանը, Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կրկին տասանորդի պիտի ենթարկուի, ուրիշներու ալ օրինակ ըլլալու համար։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՑԻՆ վիճակախաղութեան երկրորդ թիւաժը կը կատարուի այսօր ժամը 8ին։ Վաճառողները իրենց քով մնացած դրամները պէտք է այսօր մինչև ժամը 6 ու կէս Երկրագրծ. Պանքային և կամ մինչև ժամը 6 կամուրջին գլուխի ճիւղ յանձնեն և ետ առնեն իրենց դրամը։

ՎԱՌԵԼԱՓԱՑՑ,—Զեռնհաս պաշտօնարանը որոշեց զանազան նաւամատոյցներ գտնուած փայտերը Պոլիս բերիլ տալ՝ յառաջիկայ տարուան ձմրան պէտքերուն համար։

ՎԻՆՆԻՐ ՊԱՆՔ ՖԷՐԱՑԻՆ բաժնեթերերու Ընդհանուր Ժողովին որոշուած է համաձայն, 1907 տարւոյ շահաբաժնին կարօտնին վճարումը պիտի կատարուի 1908 ապրիլ 7էն սկսեալ, իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի համար 30 քուրշ՝ հետեւեալ հաստատութեանց կողմէ.— Վիեննա՝ Վինրը Պանք Ֆէրրայն, Պոլիս Վինրը Պանք Ֆէրրայի բոլոր մասնաճիւղերը, և այլն։ Բաժնեթուղթի տէրերուն անունը պէտք է նշանակել կարօտներուն վրայ, որոնց պէտք է ընկերանան պօրարներ։ Ցիշեալ հաստատութեանց եղած խնդրանքին վրայ այդ պօրարները կը յանձնուին։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Սէօքէէն (Իզմիր) կը գրեն թէ Մարտ 25ի երեքշաբթի առաւ. երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուած է. ատորերկրեայ որոտումներով։ Առաջին ցնցումին յաջորդեցին տասնըհինգ ուրիշ ցնցումներ բարեբաղդաբար աւելի թեթեւ։ Շարժը տեւեց գրեթէ 20 երկվայրկեան։ Վնասները յայտնի չեն։ Բայց ժողովուրդը մեծ անհանգստութիւն ցուցուց։ Ցնցումը նոյն պահուն զգացուեցաւ նաև Այտընի ու Տէյիրմէնտիքի մէջ։ Տասնըհինգ օրէ ի երկրաշարժի ցնցումներ կ'զգացուին Միլասի, Սօպիճէի ու Թիրէի կողմերը։

ՑՈՒՍԱՀԱՏ.— Օրթաքիւղի Հայ-Հռոմէական Մառի անուն երիտասարդ աղջիկ մը երեկ առաւ. ինքզինքը տանը ջրհորը նետելով անձնասպան եղաւ։ Աղջիկը ժամանակէ մը ի վեր տարուբերեան նշաններ ցոյց կու տար և երէկ առաւ. անեցիներուն պառկած պահուն վերջ տուաւ իր կեանքին։

ԳԻՆՈՎԻՏԻԻՆ. — Մեծ կղզիի Պալըք Բազարի գինետուներէն մէկին մէջ, նախընթաց օրը, Թոմա և Նիքոլի կատաղենս գինովութեան հետեւանքով կռուի բռնուեցան։ Թոմա դաշոյնը քաշելով իր հակառակորդը երկու տեղէն վիրաւորեց ու փախաւ, բայց քիչ ետքը ձերբակալուեցաւ։

ԳՈՂԵՐՈՎ ԼԵՑՈՒՆ ԽԱՆՈՒԹԸ.— Հալէպի մէջ անցեալները զուարճալի դէպք մը պատահեցաւ։ Վաճառականի մը ախոռն կը ցաւի և ամէն տեսակ դեղերու հակառակ, չի հանդարտիր։ Վաճառականը յուսահատելով, խանութը իր սպասաւորին կը թողու, պատուիրելով որ իրիկունը փեղկերը լաւ գոցէ, և տուն կ'երթայ։ Սպասաւորը, որ կ'երեւայ թէ քիչ մը ապուշ էր, խանութը գոցելու պահուն, փեղկերէն մէջտեղինը բաց կը մոռնայ։ Դիշերը պահապանը փեղկին այդ բաց մասէն կը տեսնէ թէ խանութին մէջ մարդ մը կայ. ձայն կը հանէ, բայց պատասխան չստանար. կը յառաջանայ և այդ մարդն ալ կը սկսի դէպ ի իրեն գալ։ Պահապանը հեռանալով խմբ կուտայ միւս ընկերներուն, որոնք խանութին առջև կը հաւաքուին. բայց կը տեսնեն թէ խանութին մէջ գտնուողներուն թիւն ալ աւելցած է. նախ միջոցներ ձեռք կ'առնեն որ գողերը չփախչին և յետոյ խանութին տիրոջը իմաց կուտան։ Այս վերջինը հոն կը փութայ և իսկոյն կը հասկայ իրողութիւնը. խանութին խորը խոշոր հայելի մը կար, պատուհանները, լուսնի լոյսին ցոլացումով ինքզինքին տեսած էին հայելիին մէջ և գող կարծած էին։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐ. ՀԱՐԿԱՏՈՒՄԸ
(Մարտ 31 Երկուշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Առաջին	էնբազէ	օքան	50 - 51
Երկրորդ	»	»	47—
Ճատն	»	»	46 —
Ջավասբլը	»	»	44—45
Կարծր առաջին		»	55—
Կարծր միջին		»	52 -54
Կարծր խառն		»	50—51

Այսօր 14 վագոն Անատոլուի ցորեն ժամանեց։

ԱԼԻՒԻՐ ԶԷՅ

Տեղական ջրբռնա	Ա.	պարկ	95 —
» »	Բ.	»	93 94

ԹԵՓ

Օքան 21 փարա

ԳԱՐԻ

Դանուբ	քիլէն	16—17
Բուլմէլի և Մերսին	»	14 —15½

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ

Շերջականերու համար հոս չոգենաւ յանձնելի 39—

Տեղական սպառման համար 39—40

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀՌՈՄ, 12 Ապրիլ.—Վարչապետ իշխան Պիւլով հոս ժամանեց և այցելեց Արտաքին գործոց նախարար Մ. Դիթիոնի։ Իշխան Պիւլով վաղը ունկնդրութեան պիտի ընդունուի Թագաւորին կողմէ և իրիկունը ի պատիւ իրեն հացկերոյթ պիտի տրուի Արքայական Պալատան մէջ։

—Իշխան Պիւլով պիտի այցելէ Պապին, բայց այս այցելութիւնը կը նկատուի պարզ քաղաքավարական ցոյց մը առանց քաղաքական նշանակութեան։

ՌՈՐՇՈՒ.— Գերման կայսրն ու կայսրուհին այսօր հոս եկան ինքնաշարժ կառքով, և այցելեցին քաղաքը, Արքայական դղեակն ու նաւահանգիստին մէջ խարսխած անգլիական երկու մարտանաւերը։ Երէկ իրիկուն Գերման Կայս. ամբոյ հացկերոյթ տուաւ ի պատիւ Եորկիոս Թագաւորին։ Ներկայ էին նաև Գահաժառանգը ու կինը, Եորկիոս իշխանն ու կինը, և անգլիական մարտանաւերուն հրամատարները։ Երէկ Վիլհէլմ Կայսր հեռագիր մը ուղղելով Թագուհիին, որ Ռուսիա կը մեկնի, շնորհակալութիւն յայտնեց Գորֆուի մէջ իրեն և Կայսրուհիին ցոյց տրրուած սիրալիր ընդունելութեան համար, և ցաւ յայտնեց որ զինքը չկրցաւ տեսնել, ու բարի ճամբորդութիւն մաղթեց։

ԲԵՌԵՐՍԿՈՒՐԿ.— Քարատաղի իշխանը այսօր ընդունեց Արտաքին գործոց նախարար Մ. Իզվոլսքին, Օսմ. դեսպանատան Խորհրդական Ֆախրէտտին պէյը և Լիմէրիզ, Քօմարով ու Մարանկքով զօրավարները։

— Ֆրանս. նոր դեսպան Մոսկվայ Դուչան այսօր հանդիսաւորապէս Զարսքոյէ Սելոյի մէջ ընդունուեցաւ Զարին կողմէ, որուն մատոյց իր յանձնարարագիրները։

ՎԻԵՆՆԱ.— Բոլիքիճ Քորկսօսկենն կը հրատակէ Բեռերսպուրկէն լաւ տեղեակ աղբիւրէ ստացած մէկ զեկոյցը որ կ'ըսէ թէ Քարատաղի իշխանին Բեռերսպուրկ այցելութիւնը երբեք քաղաքական նպատակ չունի։ Բեռերսպուրկի արքունիքին մէջ իշխանին գըտած սիրալիր ընդունելութիւնը արդիւնք է ազգականական այն բազմաթիւ կապերուն որ կը գտնուին Նիքոլա իշխանին և Ռուս տրքունիքին միջեւ։ Զարին արտասանած բաժակաճառը արտայայտութիւնն է այն աւանդական բարեկամութեան որ կը միացնէ երկու արքունիքները, և բնաւ այնպիսի յատկանշական գիծ մը չունի որ քաղաքական եզրակացութիւններ կարենան հանուիլ։ Բոլիքիճ Քորկսօսկենն կ'ըսէ թէ Վիեննայի լաւատեղեակ շրջանակներն ալ այսպէս կը մտածեն Քարատաղի իշխանին Ռուսիա ըրած այցելութեան վրայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թերթերը յոռետեսս կարծիք կ'յայտնեն Մր. Էսքուիթի նկատմամբ, և կ'ըսեն թէ անիկա պիտի չկրնայ պէտք եղած կերպով վարել Ազատական մեծամասնութիւնը կազմող այլազան տարրերը։

— Վիլհէլմ Կայսր Օգոստոսին մէջ ներկայ պիտի ըլլայ Բօուիսի մէջ կատարուելիք նաւարշաւներուն և յետոյ Լոնտոն պիտի գայ։

—Զատկական տօներուն պատճառաւ Լոնտոնի Սակարանը փակ պիտի մնայ Ապրիլ 12 Հինգշաբթի իրիկունէն մինչև Ապրիլ 20 Երկուշաբթի օր և պիտի բացուի Ապրիլ 21, Երեքշաբթի օր։

—Այսօր կէս օրէն ետքը հրդեհ ծագեցաւ և կին ու երեք տղաք այրեցան։

ՀՌՈՄ.— Արտաքին գործոց նախարար Մ. Թիթոնի ճամբորդութիւն մը պիտի կատարէ դէպի Պէնատիր, Սեպտեմբերին վերջերը, և Նոյեմբեր 10ին պիտի դառնայ Հռոմ։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Նոր Դեսպանը կազմուեցաւ Մ. Բարիչի վարչապետութեամբ, որ միանգամայն ստանձնեց Արտաքին գործոց նախարարութիւնը։ Զօր. Սաֆավոիվիչ եղաւ պատերազմական նախարար, հրաժարեալ Զօր. Բուդինիքի տեղ։ Վաղը պիտի հրատարակուի արքայական հրամանագիր մը, որ կը լուծէ Սքուբշինան և կ'հրամայէ երեսփոխանական նոր ընտրութիւն կատարել։

ԲԱՐԻԶ.—Զօլայի յիշատակին կանգնուած արձանին բացումը կատարուեցաւ այսօր Սիւռէնի, մէջ աշխատութեան նախարար Մ. Վիվիանիի նախագահութեան ներքև։ Շատ ճառեր արտասանուեցան։

—Գաղթային նախարար Մ. Միլիէ—Լաքռուա այս իրիկուն մեկնեցաւ դէպի Լիզպոն, ուրկէ նաւ պիտի նստի ու պիտի երթայ Տաքար (Սենեկալ)։ Սենեկալէն պիտի անցնի Կուինէա, և այնէ պիտի անցընէ մինչև Քուրուն չինուելիք երկաթուղիին անցնելիք ճամբան։ Ապա պիտի այցելէ Փղոսկրի եղերքը և Տահոմէ։

ԷԼՊԻՕՖ.—Ասուիի գործարանի մը մէջ կաթսայ մը պայթեցաւ և 2 գործաւոր մեռան ու 10 հոգի ծանրապէս վիրաւորուեցան։

ՍՕՖԻԱ.— Իշխանն ու իշխանուհին այս իրիկուն մեծ հացկերոյթ մը տուին ի պատիւ նախարարութեան, բարձրաստիճան անձնաւորութիւններու ու երեւելիներու։

—Կայսրի ընկերութիւնը անակ հաչակուեցաւ։ Բացը մէկուկէս միլիոն ֆր. է։

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ
31/13 Ապրիլ 1908

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍՈՒԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Ղ.Ո.	103 09
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	103 09
Երէկուան էն բարձր գինը	»	103 09½
» էն վար գինը	»	103 07

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Ֆր.	178 37½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	178 25
Երէկուան էն բարձր գինը	»	178 50
» էն վար գինը	»	178.25

Միսիրի Պանքա		5 —
Սելանիկի	» Ֆր.	132 —
Քարտաս Բրէվիլէժիկ	Ֆր.	32 —
» Օրտինէռ	»	25 —
Շերքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	43.—
Շերքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	3.80
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8 —
Ժիւբէսանս Թրամվայ	»	3 80
Թրամվայ պարտաթուղթ	Ֆր.	479 75
Նէֆիֆ Բէօֆա Թրամվ. բաժնթղ.	Լ.Օ.	2.
Տէրքոյի Ջուրի ընկ.	»	314 —
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	15 50
Իզմիրի քարաֆ	»	585 —
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.07
Քարտի Ֆ. Պոլսոյ	Ֆր.	434.—
Թրանսվալ		43 —
Զարթըրդ		17.50

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	Ֆր.	241 50
Պանք Նաս. Եգիպ.	»	414 50
» » » Նոր	Օ.Ո.	3.99
Լաւրիոմ	Ֆր.	58.

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. սակին 100 գր.էն	Ֆր. Փ.
Ֆրանսական սակի	87 18
Անգլիական սակի	110 05
Բոլ	92 20
Մէքքայէ արծաթ	108 05
» ֆառսդ	108.10
» մանրուք	105.10
Մէթալիք	101.20
Գէշիկ	103.20
Ռուպի Թղթադրամ	8.70
Քրիմիք	50.—

ՓՈԽԱՆԱԿԱՒԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.		110.37½
Բարիզի » »	Ֆր.		22.75
Վիէննայի » »	քուրօն		21.78
Գենուէզի » »	ֆրանկ		18 48

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Ապրիլ 908

Ֆրանսական Ռանթ 3%	96 55
Օսմ. միաց. դանս. 4% բաց.	94.60
» » » գոց.	94.65
Բուլմէլիի երկաթուղի Ֆր.	180.—
Բէյթի պարտաթուղթ »	439.—
Օսմանեան մաքս »	—.—
Օսմանեան Պանքա »	726.—
Քրէտի Լիոնէ »	1166.—
Բարիզի Պանքա »	1453.—
Իտալական Ռանթ 4% »	103.45
Ռուսական » 5% 1906	98.20
Սպանիակ. արտ. փոխ. 4%	93.55
Պալիա Քարա Այտըն Ֆր.	456.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Ապրիլ 1908

Անգլիական Ռանթ	87.43
Օսմ. Միաց. Դանս. բաց	93.87
» » » գոց. »	93.55
Օսմ. Պանքա	18.75

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Ապրիլ 1908

Օսմ. Միաց Դանս.	95 20
Բուլմէլիի երկաթուղի	149.70

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԹՈՒՐՔԱՆԵՐ
ՅԱՐԳԱՆԱՆԵՑ
ՄԻԵՒ ՑԱՐԳՈՒՐՍԷԼ

60
ԳՐԵՑ
ՀԱՐԴ

Աւրցունք Խսող Կինը

ՄԱՍ ԱՌԱՋԻՆ

ԺԶ.

ԼԻՏԻԱ ԿԸ ՁԱՆՁՐԱՆՑՑ...

Ահա թէ ինչ սրատմիկ տեսարան մը անցած էր Ռոպէրի և Պլանչի միջեւ. որ վերջացած էր այս վերջինին ապէկտուր մահուամբը։

Սարսափէն խոյորցած, սասակի վիշտէն մոլեգնած աչքերով Ռոպէր Պլանչի կը նայէր, կատաղութենէն քսմնեալի երեւոյթ մը առած էր, իր ֆիզիքական, բարոյական և մտաւորական անկումը յայտնապէս կ'երեւար։ Վախ այտերը, թոյլ շրթունքները, դէմքին անփայլ ժժգնութիւնը, մասներուն թեթեւ դողդոջիւնը կը յայտնէին թէ խելագարութիւնը մօտալուտ էր, ապականութիւնը վինքը պաչարեր էր։

—Ահ, յիմարը, որ կարծեր է թէ զինքը կը սիրեմ... չարունակեց հեգնզհեաէ ահող կատաղութեամբ... Իբրեւ թէ իր պզտիկ աղջկան գգուանքները, դպրոցականի գուրգուրանքները սէրը ըլլային... Սէրը, ահ, հաւատացէք որ ուրիշ բան է... Ուրիշ տեսակ բուռն, զօրաւոր և ագռու ճոյզ մըն է։ Մարքիզուհի տը Սանթարէմի հանդէպ զգացածս է, և փոխադարձաբար... Մէկզմէկու բազուկներուն մէջ վայելուած խլ հեշտանքներն են, միշտ գոհացում գտնող և միշտ վերածնող ցանկութիւններ, անդադար իրարու յաջորդող խենդ համբոյրներ... Դժոխք մը որ արքայութեան կը նմանի, և արքայութիւն մը որ դժոխքի կը նմանի...

Իմ ունեցած գերիվեր ատացուածքս է ուրկէ երբեք չպիտի բաժնուիմ։

—Դիթուիթ՝ն, մրմնջեց... գիթուիթ՝ն... Լռեցէ՛ք... կը սպանէ՛ք զիս...

—Գալով ձեզի, յարեց մոեգնաբար, քանի որ նոյն իսկ չէք կրնար ծառայել երջանկութիւնս կրկնապատկելու համար պէտք ունեցած ստակս տալու... Էհ ուրեմն... Կորսուեցէ՛ք։ Այո՛, մեկնեցէ՛ք... հեռու գացէք, շատ հեռու, ուր որ կ'ուզէք, կը բաւէ որ այլեւս երբէ՛ք, այո՛, երբե՛ք ձեր գանգատները և ամբաստանութիւնները չլսեմ,

Զպատասխանեց։ Ոտք ելած կանգնած էր, կարծես նախատելով այս թշուառականը իր յիմարական բորբոքումին մէջ, թեթեւս զինքը նախատէր իր վրայ ձեռք վերցնելով։ Սակայն այս վերջին անարգութիւնը ի գործ չդրաւ։ Կակորդէն սուր ճիչ մը ցայտեց և սենեակէն դուրս ելաւ գրեթէ վազելով։

— Օ՛հ, թշուառը... գժբաղդը... հեկեկաց Պլանչ թշնամոռի մը վրայ նստելով։

Անշարժ կեցած էր, թեւերը սեղանի մը վրայ տարածած և դէմքը պահելով։ Իրեն այնպէս թուեցաւ թէ հոն երկար նուաղումի մը մէջ յամրաբար պիտի մեռնէր... Ամէն բան կը դառնար իր շուրջը այլ ևս չէր մտածէր... Բայց երկար վայրկեանէ մը վերջ սթափեցաւ, հեծկլտուք մը թռաւ կուրծքէն և անկունքի հեղեղ մը ողողեց իր տժգոյն և գմայլելի դէմքը։

Երկար ատեն լացաւ, հեծկլտալով և անկապ բառեր թոթովելով։ Յետոյ, տակաւ առ տակաւ սուր վիշտ մը խարազանուած մարմնոյն ցնցումներուն իսոր հանդարտութիւն մը յաջորդեց։ Ցանկարծ ելաւ։ Իր դէմքը սառն և անդրդուելի կերպով մտադրուած որոշում մը կ'արտայայտէր։

— Կ'ուզէ որ կորսուիմ... մրմնջեց։ Շատ ադէկ... Ինչ որ կը փաթաքի պիտի գործադրեմ... Ու այդ գոհունակութիւնը պիտի տամ իրեն։

Նամակի թերթ մը թուղթ առաւ, քանի մը բառ գրեց ու պահարանի մը մէջ դնելով գրեց։

«Ցիկին Կոմսուհի տը Քէրօլան,
«Քէրօլանի դղեակը,
«Քէմբէրի մօտ։»

Յետոյ Տիկին տը Մալէսթրուա յամրաբար իր արդուզարդը բրաւ։ Յետոյ պարզ ճերմակ հագուստ մը հագաւ, պարէզի գլխարկ մը, հովանոցը և գիրք մը առաւ, իբրեւ թէ դարատանին մէջ պտոյտ մը ընելու համար։

Այն ատեն սենեակէն դուրս ելաւ, պարէզին կողմը տանող սանդուխէն իջաւ և խոյսի թաւուտներուն մէջ խորասուզուեցաւ դղեակէն չնշմարուելու համար։ Ստուերոտ մեծ ծառուղիին կողմը ուղղուեցաւ որ գիւղին մէջէն հոսող ջուրերէն կազմուած պզտիկ լիճը կը տանէր ուր ամառը գնդեցիկ օդերուն դղեակին հիւրերը լոգանք ընելու սովորութիւնը ունէին։ Հանդարտ ու խաղաղ կ'երթար, մեկ ու թեթեւ գնացքով մը, մելամաղձոտ նայուածքը պարտցնելով և գրեթէ գարնան տերեւներուն ժպտելով։

Բաւական խորունկ լիճին քով հասաւ որ ամէն կողմէ դարաւոր ծառերով չբ ուարօւած էր։ Այն վայրկեանին արեւու ճառագայթ մը սաղարթներուն մէջէն անցնելով կը լուսաւորէր պայծառ ու վճիտ ջուրը զոր թեթեւ գեփիւռ մը կը վեսվեսէր իր մակերեսին վրայ արծաթափայլ շղթիւններ ձևացընելով։

Տիկին տը Մալէսթրուա հովանոցը ծառի մը ստորոտը դրաւ։ Յետոյ աչքերը դէպի երկինք բարձրացուց, կարծես վերջին աղօթք մը ուղղելու համար, խաչակնքեց և բարձրաձայն քարուտ փուլին վրայէն պահավիժեց...

Խեղճ կինը սուղուած անեւութացաւ։ Քանի մը ալիքներ տեսնուեցան, յետոյ պզտիկ լիճը վերստացաւ արեւուն ճառագայթներուն տակ իր միապաղաղ շողիւնը...

Տիկին տը Մալէսթրուայի մարմինը երկու օր վերջը գտնուեցաւ։ Զարշուք դէպքը ինքնին անահսրժ միջադէպ մըն էր արդէն դղեակին հիւրերուն համար. այլեւս չպիտի կարենային, առանց գայթակղութեան ստիպ տալու, եղանակին սովորութեան հանգիստները վայելել։ Բայց այս ձանձրոյթը մարքիզուհի տը Սանթարէմի համար տառապանք մը եղած էր։ Ինչ պիտի ըսէին այս նոր մահուան համար։ Ինչ պիտի ըսէր։ Ինչ պիտի ընէր։ Արդէն իր սիրահարէն ձանձրացած։ իր փափաքներուն գոհացում չկարենալ տալուն համար, հիմա Տիկին տը Մալէսթրուայի եղերական մահուան վրայ կատաղութիւն կը զգար։

(Շարունակելի)

ՕԴԱՅԻՆ ԿԱԶ ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՐԻՒՐԻՆ ՏԻՍՈՒՆ 50 % ՇԱՀ

ՕԴԱՅԻՆ ԿԱԶԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐՈՒ ՊՈՏՐՈՑԳՆԵՐԷՆ ԴԺԳՈՀ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ կը յանձնարարուի գործածել «Բլիգէի» պատրոյգները որոնք ԵՐԲԱԳԱՅԻ մեծ քաղաքներու թաղապետութեանց կողմէ կը գործածուին հանրային լուսաւորութեան համար։ Բլիգէի պատրոյգները չեն կոտրիր, չեն աւրուիր, լոյսը առատ կուտայ և մեծաքէ յինուած է։ Ամէն մեքենայի կուգայ, բայց երբ բլիգէի մեքենաներուն հետ գործածուի թէ՛ 100ին 50 պակաս կազ կ'սպառէ և թէ՛ կրկին լոյս կուտայ։

Օգտուիլ ուզող արդի անձնաւորութիւնները կրնան անգամ մը փորձել և համոզուիլ այս ճշմարտութեան։

Պատրոյգներուն գինն է 5½ դրուշ

Մեր վաճառատան մէջ ամեն գինով կը ծախուին ամէն տեսակ անգլիական և ֆրանսական լուսաւորութեան գործիքներ։

Կը ծախուի, Բերա, Բուլվարի Բասաժ, թիւ 8։

Ընդհ. գործակալ Գասբարեանց, Մուվաքթանէ փողոց, թիւ 27
ՀԷՔԻՄԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

LESSIVE de la MENAGÈRE

ՃԵՐՄԱԿԵՂԻՆԱՅ ԼՈՒԱՅՈՒՄ

ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՄԲ
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՄԲ
ՄԱՔՐՈՒԹԵԱՄԲ

Առանց մոխիր ջուրի, սոսայի եւ այլ օտար նիւթերու

"ՄԷՆԱԺԷՌ" լուացքի անուշահոտ փոշին որ ամէնուն ծանօթ է իր անթիւ առաւելութեամբ, զայն կրկին անգամ կը յիշեցնենք ամէն անոնց որոնք դեռ առիթը չեն ունեցած փորձով մը հաստատելու թէ ԼԷՍԻՎ ՄԷՆԱԺԷՌՈՎ ճերմակեղէնները, սեղանի ու խոհանոցի անօթները, տախտակամածները և այլն լուսցու�ը, է՛ն դիւրին, է՛ն խնայողական և է՛ն արդիւնաւոր միջոցն է։

Ի բաց առեալ այս պատճառած առաւելութիւնները, ջերմակեղէն յանձնարարելի է նաև իբր

ՀԱԿԱՆԵԽԻՋ ԵՒ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐԸ ՊԱՇՊԱՆՈՂ

Կը գտնուի գլխաւոր դեղարանները ու նպարեղինաց վաճառատունները, ի մասնաւորի կէտիկ Փաշա Պաչը՝ մեծ նպարավաճառատունը, Մաբը Զարչը և այլուր։

ԸՆԴՀ. ԿԵՂՐՈՆԱՏԵԼԻ ՖՆՏՖԼԵԱՆ ԽԱՆ, Կ. ՊՕԼԻՍ

ԳԻՆԵՐԸ.— Քիլօնոց բաքէթը 110 բարա, կէս քիլօնոցը 60 և քառորդ քիլօնոցը 40 փարա։

ՄԱՆՕԹ.— Կեղծերուն տեղի չտալու համար պահանջել վերջ բաքէթներու վրայ ի վերեւ տեսնուած վաճառանիշը։

ՀԷՐԼԷՔԻ ԿԱՅՍ. ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՖԷՍԵՐԸ

Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին օրբատրէ մեծ զարկ տացող Հէրէքէի Կայս. գործարանին արտադրութեանց կատարելութիւնն ու նրբութիւնը անուրանալի է։ Նոյն գործարանը սկսած է պատրաստել նաեւ գերընտիր, ընտիր, և երրորդ տեսակ ֆէսեր որոնց թէ՛ ներկը, թէ՛ գոյնը, թէ տեսակին ազնուութիւնն ու ձեւաւորութիւնը ընդհանուր գոհունակութեան առարկայ եղած է։ Կայս. գործարանին ամենավերջին պատրաստութիւններէն՝ ամենանուրբ և կատարեալ կերպով հիւսուած էքսթրա, գերընտիր և ընտիր ֆէսերը տառայիներէն կարենալ գտնելու համար ներսի կողմը Կայս. զինանշանը գծուած է։ Ժողովուրդին ցոյց տուած ընդունելութեան վրայ մեր ֆէսի ճիւղերը աւելցուցած ենք և հետեւեալ գիներով կը ծախուին։—

Էքսթրա	13 դրուշ	Յրդ տեսակ (ծոպով)	10 դրուշ
» (մէջը մնդուսով)	20 »	Ընտիր »	11 »
Գերընտիր (ծոպով)	12 »	» (ծոպով և մէջը խարով)	16 »
» (ծոպով և մէջը խարով)	18 »	Տղու ֆէս (ծոպով)	8 »

Մեծամանակ եւ փոխրամանակ վանաումանց գլխաւոր մթերանոց՝ Կամո ղջին գլուխը Հէրէքէի Կայս. Գործարանին ճիւղը

ՀԷՐԼԷՔԻ ԿԱՅՍ. ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՖԷՍԵՐԻ ՊԱՇԻ ՄՈՒՍՏԱՖԱ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸՐ

Իրքէճի, Թրամուէյի պողոտան, անկիւնը թիւ 9
Սէչիկեմաշ, Թրամուէյի կայարանը, թիւ 60
Պիրէքլէր Արասի, վարի կողմը թիւ 6
Պաչէ Գարու, Համիտիէ ճառատէսի թիւ 2 և 4
Ակիւտար, կառապարէ ջզենեսի նեմատէմ, 4
Մերճան, Էվլիա խանին դէմ, անկիւնի խանութը

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ԱԼԻՒՐ

ԱՅՍ ԱԼԻՒՐԸ ԱՆԽԱՐԱԽ Զ ԷԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԿԱԹՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԸԼԼԱԼՈՎ, ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՁԱՓԱՀԱՅՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԱԼԱՒ ՍՆՈՒՆԴՆ Է

ԿԸ ՄԱՆՈՒՆԵՐՈՒ ԴԵՂԱՎԱՃԱՌՈՒՆՈՑՆԵՐՈՒՆ, ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌՈՒՆՈՑՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

. ՊՈԼ ՍՈՑ ՀԱՄԻՐ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆ Է ՊՈԼԻՍ, ՍԻՐՔԷՃԻ, ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ ԽԱՆ ՃՈՐՃ ՊԷՅՔԷՐ ԵՒ ՈՐԴԻՆ

ԷԼԳԻՖԸ ՀԻՄՍՈՒՆ ՆԷՁՐԻԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլէրինին նրպքը լիրա 100 դ.տան նագտէն վէ նրպքը տիկէրի էվգաֆք Հիմսայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ խֆա օլունմագ իւզրէ զիյրտէ մուհարրէր մահիւլաթին պէրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա իլանրնտան 324 սէնէսի մարթընին 24ինճի կիւնինտէն 31ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճիւ հաֆթա իլանթընին միւզատէսի ատէլէրի վէ տէօրտիւնճիւ հաֆթա իլանընին տա սոն միւզատէսի իչրա օլունճաղը ճիհէթլէ ջ Խալընրզ տէօրտիւնճիւ հաֆթա իլանը իչուն էվրագը մէճլիսը իտարէյէ թէվտի օլունընճայա տէկին 100ամ 5 վէ անտէն ոնրա 100ամ 10 զամմ գապուլ օլունճաղընտան թաղիպ օլանրար վէ տահա զիյատէ մաւիմամի ալմագ իսթէյէնլէրի գէյրիթը մուխամմինլէյէրինին էօյրիւնէ միւսաիի թէէմին ագէյէլերիյէ պէրպաէր էվրագը Հիմսայունա մահիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՅԹԱՍԸ

Գրյմէթը մուհամմինէսի

..20000.— Գասը գարիյէսինէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Պահարիյէ սոգաղընտա 12 նումէրօլը 9 օտա վէ միւշթէմիլաթը մալիւտէյի հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին ռուպ հիսսէսի. Բահմի։

..2000..պէտէլը միւզայէտէսի 2000.— Իւսկիւտարտա Եէնի մահալլէտէ Ֆըտարգ սոգաղընտա 10 նումէրօլը պիր գրթա արսանըն թէմամը. հաֆի Մահմուտ

..3500.— Պէյլէրպէյինտէ Սթավրոզտա Ֆըսթրգը ճատտէսինտէ 4 նումէրօլը 4 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. հաճի Մահմատ։

..2000.— Եէնի Գուլէտէ Միրախոր Էլիաս Պէյ մահալլէսինտէ Սթասիոն ճատտէսինտէ 91 նումէրօլը 2 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Օսման։

..8000.. պէտէլը միւզայէտէսի 6000.— Էտիրնէ Գարուսրնտա Զագրը Աղա մահալլէսինտէ Այ Եորկի սոգաղընտա 70 նումէրօլը պիր օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Մուսթաֆա։

..375.— Օրթաքէօյալ Պոյաճը սոգաղընտա 2 նումէրօլը պիր գրթա արսա սէրուենինտէ պուլընան չէրպէթխանէ միւլքինին 3 հիսսէ իթիպարրյա պիր հիսսէսի. հաճի Էտհէմ։

..937.— Իյուզպա Տավուա Աղա մահալլէսինտէ Աճը Զէյնէմ ճատտէսինտէ 14 նումէրօլը 2 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին 8 հիսսէ իթիպարրյա 3 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..835.— Թօքխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Դասապլար իլի սոգաղընտա 44 վէ 46 նումէրօլը ֆէվգինտէ 5 օտա վէ ալթընտա 1 պստրուամը հավի կէտիկի ախերի էօնտէսինտէ պուլընան 2 պապ տիւքքեան միւլքինին 6 հիսսէ իթիպարրյա պիր հիսսէսի. հաճի Էտհէմ։

..6000.— Բանկալթիտէ Զիմէն սոգաղընտա 225 նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. հաճի Էտհէմ։

ԻԻԶԻՒԻՆՃԻ ՀԱՅԹԱՍԸ

..500.— Խասքէօյէտէ Քիրէմիթճի Ահմէտ Զէյնէպի մահալլէսինտէ Խասքէօյ ճատտէսինտէ 208 վէ Եաղխանէ սոգաղընտա 1 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտայը հավի եէկտիկէրինէ մաղուլպ պիր պապ տիւքքեանն 30 հիսսէ իթիպարրյա 3 հիսսէսի. Օսման։

..4000.— Իւսկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինտէ Կիւլէն սոգաղընտա պիր նումէրօլը 3 օտա վէ ալթը տիւքքընը միւլթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Բահմի։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ՀԱՅԹԱՍԸ

..4685..պէտէլը միւզայէտէսի 2000.— Գասրմ Բաշտտա Սէյտ Ալի Զէյնէպի մահալլէսինտէ Թէքիր չրզմաղընտա պիր նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. հաճի Էտհէմ։

..10000..պէտէլը միւզայէտէսի 10000.— Թօքխանէտէ Էթմէքճի Պայը մահալլէսինտէ Ճին Զրգմաղը սոգաղընտա 8 նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Շիւքրի։

..1813..— Իւսկիւտարտա Ինանիյէ մահալլէսինտէ Իսկէլէ սոգաղընտա 15 նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին 8 հիսսէ իթիպարրյա պիր հիսսէսի. Բահմի։

..5000..— Գասը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Գահվէ սոգաղընտա 15, 17 նումէրօլը 3 օտայը հավի 1 պապ մէնզիլին ռուպ հիսսէսի. Բահմի։

..10000..պէտէլը միւզայէտէսի 7000.— Պէյլիքթաչտա էթմէքճի Պայը մահալլէսինտէ Եամմէն սոգաղընտա 3 նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. հաճի Էտհէմ։

..3500.— Իւսկիւտարտա Արագիյէճի հաճի Ճաֆէր մահալլէսինտէ Պայճի սոգաղընտա 39 նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին նրսֆի հիսսէսի. Բահմի։

..3000.— Իւսկիւտարտա Մէրթթ Բէյ մահալլէսինտէ Զավուշ Տէրէսի ճատտէսինտէ 133 նումէրօլը 3 օտայը հավի ախչապ պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Բահմի։

..750.— Սարրեարտա Եէնի մահալլէտէ Բազար Պայը ճատտէսինտէ 128 նումէրօլը մուգատտէմա պագալ տիւքքեանը էլեէվմ արսա սէրբանինտէ պուլընան մուայյէն մահալ տերբունինտէ միւսթէգարր պագալ կէտիկինին թէմամը 168 հիսսէ իթիպարրյա 20 հիսսէսի. հաճի Էտհէմ։

..1000.— Իւսկիւտարտա Արագիյէճի Ճաֆէր մահալլէսինտէ Քիւլխան սոգաղընտա 79 նումէրօլը պիր գրթա արսանըն նրսֆի հիսսէսի։ Բահմի։

..2000.— Իւսկիւտարտա Աչէր Պայը մահալլէսինտէ Պագալ սոգաղընտա միւքերրէր 36 նում բրօլը 1 օտայը հավի ախչապ 1 պապ մէնզիլին թէմամը. Ամեի։

..30000..պէտէլը միւզայէտէսի 20000.— Գասանը Տագիգտէ Խարաճճը Գասա Մէհմէտ Պէյ մահալլէսինտէ Ճէներ ճատտէսինտէ 43, 45, 47 նումէրօլը 12 օտա, 4 սուֆա 2 գույու վէ 1 սարկեր վէ ալթընտա 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 659 դրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ խանը 6 հիսսէ ուն 2 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..1000..պէտէլը միւզայէտէսի 700.— Եէնի Պաղչէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Սուֆալը Զէյնէմ սոգաղընտա 73 նումէրօլը պիր գրթա արսանընն թէմամը. Մուսթաֆա։

..7000.— Ճէնէյրտէ Թախթա Մինարէ մահալլէսինտէ Քիրէմիտ ճատտէսինտէ 8 նումէրօլը պիր գրթա արսանընն թէմամը. Մուսթաֆա։

Նէզարէթը ճէլիլէի Խարիճիյէ ագլամընտան պաղլարը Իշիւն 200 թօրը միւթէճավուզ տիվար քեաղրը իլէ պաղը ագլամ զապ սթանը Իշիւն մարուքէն վէ գաարիֆէ գարը 15—20 սաաթ գօլթու գ սանալիասընդն միւպայաս վէ իմալը միւնագասայա գօնշլարընտան, վէ նիհայէթ չէհրը նիսանընն ճնճի ճուսմա էրթէսի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա գելընճաղընտան, թարիխ օլանլարընն հէր կիւն սաաթ 6տան 10 պուլունուղա գատար տարիլի միւշարէլէյհատա միւթէչէքքիւլ իտարէ գօմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

25 մարտ 324 3—3

ԱՄԷՆԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԵՒ ՄԵՆՈՒՈՏ ԳՆԵՆԷՆ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՄԷՆ ԴԻՏԱԿԱՐԳԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆԼՐԱԺԵՏՆ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ ԵՒ ՕՔՍԻՏԷ — ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

Կ'ուզէ՞ք ճիշդ, ամփոփոխ կերպով հիշդ ժամը ունենալ։ Կ'ուզէ՞ք միանգամ ընդ միշտ ազատիլ ուելի կամ նուազ վիճելի յատկութիւններ ունեցող ժամացոյցներու առթած տաղտուկներէն և յուսախաբութիւններէն։ Բացարձակապէս պէտք է որ կրէք ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցը. որ կէս դարէ ի վեր տարածուած է աշխարհի բոլոր հրապարակներուն վրայ, ուր անհուն հուչակ մը չունի է՝ շնորհիւ իր լուրջ և անթերի յօրինուածքին։ Ժամացուցարանական գիտութեան կատարած ամենավերջին լուսաբանութեանց բարձրութեան վրայ գտնուող այն ժամացոյցը հշդութեան հրաշալիք մըն է պարզապէս։ Իր գեղանազանութեամբ, իր հիանալի տեւականութեամբ, և իր ուրիշ ապացուցուած յատկութիւններով կը մեծագնէ նոյն կարգի բոլոր արտադրութիւնները, որոնց մէջ հետեւաբար գերակայութիւնն անվիճելի կերպով իրեն սեպհականելով կը մնայ։ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու արժանացած ընդհանուր գնահատման ամենէն գերահաս ապացոյցները կ'ընձեռեն գիտական մարմիններ, նաւատորմներու հրամանատարներ և ապայակոյսեր, բեւեռային արշաւախումբեր, երկաթուղեաց ընկերութիւններ, եւն. եւն., որոնք ամենուրեք և այլ տերժօրէն ընդունած են Լոնժին ժամացոյցներու գործածութիւնը։ Վերջապէս կարեւոր է յայտնել թէ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու բարձր համբաւը նուիրագործող վարձատրութիւնք բազմաթիւ են, որոնցմէ կը բաւէ միայն մի քանին։

ԱՆՎԷՐՍ.— Պատուոյ մեծ վկայագիր՝ 1885
ԲԱՐԻԶ.— Մեծ մրցանակ 1889
ԺԸՆԵՎ.— Արտաքոյ մրցման Անամ մեդալիա՝ 1896
ՊՐԻՍԼԷ.— Մեծ մրցանակ 1897
ԹՈՒՆ.— Արտաքոյ մրցման, Անդամ մեդալիա՝ 1899
ԲԱՐԻԶ.— Մեծ մրցանակ 1900
ՄԻԼԱՆ.— Մեծ մրցանակ 1906
եւն. եւն. եւն.

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՔ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՆԱՍԻՊ Ի. ՃԷՔՃԷՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Կ. Պոլիս, Մահմազաթբար փողոց թիւ 44-46 Մեծ-Շուկայ

Կը գտնուի բոլոր փամացոյցի վաճառատուններուն մէջ

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ամենագեղեցիկ և ամենաջոկ մթերք մը ոսկի շղթաներու և գոհարեղինաց, ինչպէս մատանիներ, քարեր, օղեր, ապարանջաններ եւն. եւն.։ Ցանձնարարութիւնք եւս կ'ընդունուին։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՈՒԻԼ ՓՍՓՔԲՈՂՆԵՐՈՒՆ

Այժմ Պոլսոյ մէջ չատ առատացած է լուսանկարչութեան արուեստը սակայն ճշմարիտ արուեստագէտներ հազուագիւտ են։ Լուսանկարչութիւնը դժուարագանջ արուեստ մըն է, ուր առաջնակարգ ճաշակը աւելի կարեւոր է քան երկար փորձառութիւնը։ Ահա ամէն այս կարգի կատարելութիւնները իր մէջ կ'ամփոփէ ՖԷՊԻԻՍ լուսանկարչատունը որ արդարեւ իր ճաշակին ու ճարտարութեան համար գերազանց տեղ մը կը գրաւէ։ Այս լուսանկարչատունը ճիւղ մը բացած է նաև Պոլսոյ կողմը։ Սիրքէճի, Թրամուէյի կայարանին մօտ, զոր կը յանձնարարենք ճաշակի տէր անձերու։ 40—1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԼԻՔԻՏԱՍԻՈՆ

Շրջանակներ, ծաղկեպսակներ, քօնսոլներ, հայելիներ, գիւղանկարներ, կալորիներ, պատի ժամացոյցներ, չրջանակի զարաառողներ, վարագոյրի կապեր, եւն., եւն.։

Իւրաքանչիւր առարկայի վրայ նշանակուած գինը

% 30

զեղչուած է ֆապրիգայի գինէն։
Ղալաթիա Մահմատիէ Փողոց, թիւ 24
Աստրիական քօսթային կարգը։
10—12

ՅԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՔՈՒԲՕՆՆԵՐՈՒՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Համիտիէ Ճառատէսի, Սիրէճի, Պոլիս, Քէօբրիւլի խանի տակ, թիւ 24

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐՈՅԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՍԱՆ ԵՆ

2400 ՔՕՍԹԻՒՄՅԱՒ

1000 ԲԱՆԹԱԼՕՆՅՈՒ

3000 ՓԻԼԷՅՈՒ-ՖԱՆԹԷԶԻ

800 ԲԱՐՏԵՐՍԻՒՅՈՒ

300 ՍԵՒ ՈՒ ԴՈՐՇ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ՁԳԵՍՏՅՈՒ

200 ՔՕՍԹԻՒՄ-ԹԱՅԷԼՕՐՅՈՒ ԿԱՆԱՆՑՀԱՄԱՐ

Գիները անփոփոխ են և իւրաքանչիւր քուսթոնի վրայ նշանակուած։ Կը բաւէ այցելութիւն մը տալ վաճառատուն, համոզում գոյացնելու համար թէ գիները՝ իրենց իրական արժէքին միայն կէսն է և ապրանքները ամենայատ տեսակէ են։ Կիրակի օրերը մինչեւ ժամը 9 բաց է վաճառատունը։

Գաւառները նմոյշներ կը զրկուին, խնդրանքի վրայ։ 5—10